

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Pluss

Bilagsrapport

Evaluering af Startboligordningen

December 2015

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

PlusS.

Indhold

BILAG 1: Casesamling

BILAG 2: Projektoversigt startboliger

BILAG 3: Metode og analysedesign

BILAG 4: Tabelrapport

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

PlusS.

BILAG 1: Casesamling

Casesamling

Evaluering af Startboligordningen

December 2015

Indhold

Intro	3
1 Østjysk Boligselskab – Hedensted Kommune	4
2 Arbejdernes Andelsboligforening – Skive Kommune	6
3 DUAB – Hillerød Kommune.....	8
4 Skælskør Boligselskab – Slagelse Kommune.....	11
5 Boligforeningen PM, afdeling 11 – Brønderslev Kommune.....	13
6 Harreskov-Værløse Andelsboligforening – Furesø Kommune	15
7 StartBo – Randers Kommune.....	17
8 Boligselskabet Vendersbo v. Domea – Guldborgsund Kommune.....	19

Intro

Som led i evalueringen har evaluator besøgt otte forskellige startboligprojekter rundt omkring i landet. Disse otte cases er kort portrætteret her med det formål at samle erfaringer og give inspiration til både nuværende startboligprojekter samt mulige fremtidige projekter rettet mod at hjælpe udsatte unge til en god start på livet i egen bolig.

En af Startboligordningens kendetegn er, at den lukker op for, at lokale aktører udvikler lokale løsninger i fællesskab på tværs af offentlige, private og civilsamfundsaktører. Dette vurderes i evalueringen som værende én af ordningens store forcer, og de otte cases illustrerer derfor også de forskellige organisatoriske samarbejdsmodeller, som startboligerne er knyttet op på.

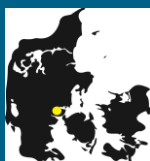

1 Østjysk Boligselskab – Hedensted Kommune

Længst til højre ses den sociale vicevært og ved siden af denne forretningsføreren fra Østjysk Boligselskab. Til venstre ses bagerst lederen af socialpsykiatrien og forrest en tidligere startboligbeboer, som i dag fungerer som mentor for nuværende beboere.

Placering: Hedensted kommune, Østjylland

Samlet støttebeløb: DKK 9.981.198 – heraf DKK 400.000 i tilskud til ombygning anvendt til renovering af køkkener. Boligselskab har bidraget hertil med egen investering.

Opstart: August 2013

Ressourcer: 52 timer/uge fordelt på tre sociale viceværter: En med 32 timer/uge og to med hver 10 timer/uge. Ingen aktivitetsmidler.

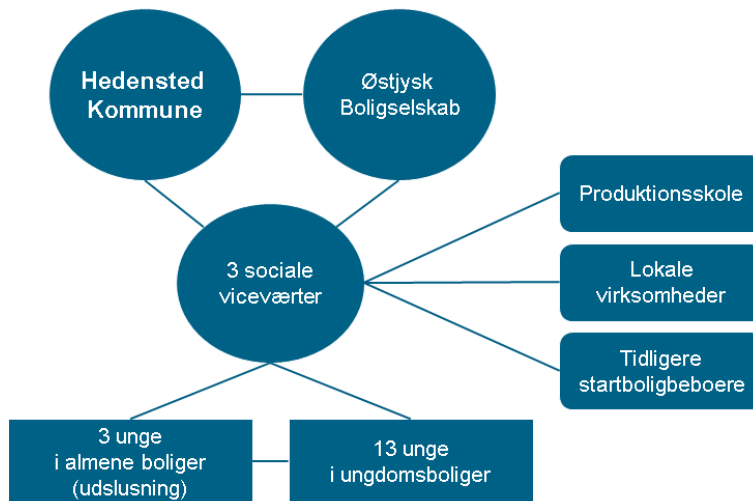
Normering: Tildelt: 3,75 timer/ung/uge – Pt. anvendt: 3,71 timer/ung/uge

Startboliger: Bevilliget 16 startboliger, hvoraf 14 pt. er beboet. De to resterende boliger bebos af tidligere beboere, som pga. aldersgrænsen ikke falder ind under målgruppen for startboligerne.

Husleje: En toværelses lejlighed koster DKK 3.554 om måneden, mens en etværelses koster DKK 2.000-2.432 – begge inkl. el, vand og varme.

Organisering

Startboligprojektet i Hedensted er organiseret omkring et tæt samarbejde mellem Østjysk Boligselskab, de sociale viceværter og Hedensted Kommune. Øvrige samarbejdspartnere tæller bl.a. produktionsskolen, lokale virksomheder samt tidligere startboligbeboere, som i dag fungerer som mentorer for nuværende beboere.

Startboligerne er forankret i lokalmiljøet bl.a. gennem et stærkt netværk til lokale virksomheder og boligforeningens øvrige afdelinger, hvor to af de sociale viceværter arbejder halvtid.

”Da jeg kom ud herud haltede min verden lidt. Stoffer, kriminalitet, vold var en stor del af min verden (...) Grunden til, at det vendte for mig, var tilstedeværet, og at den sociale vicevært satte krav til mig”.

(Tidligere startboligbeboer, Hedensted)

”Jeg synes, det er et genialt projekt. Andre projekter tager en masse dårlige og sætter dem sammen. Her sætter de folk sammen, som alle vil det. Hvis du ikke vil det, ryger du ud”.

(Nuværende startboligbeboer, Hedensted)

Samarbejdsformen mellem boligorganisation, social vicevært og kommune er karakteriseret ved at være tæt, smidig og uformel. Dette har givet et velfungerende projekt med gode resultater, og som det fremgår af ovenstående citater også tilfredse startboligbeboere.

2 Arbejdernes Andelsboligforening – Skive Kommune

En af de to boligblokke, hvor startboligerne er samlet. I døren ses to af startboligbeboerne.

Placering: Skive Kommune, Midtjylland

Samlet støttebeløb: DKK 6.344.800, som går til aflønning af social vicevært samt aktiviteter.

Opstart: August 2014

Ressourcer: 37 timer/uge til én social vicevært

Normering: 2,44 timer/ung/uge

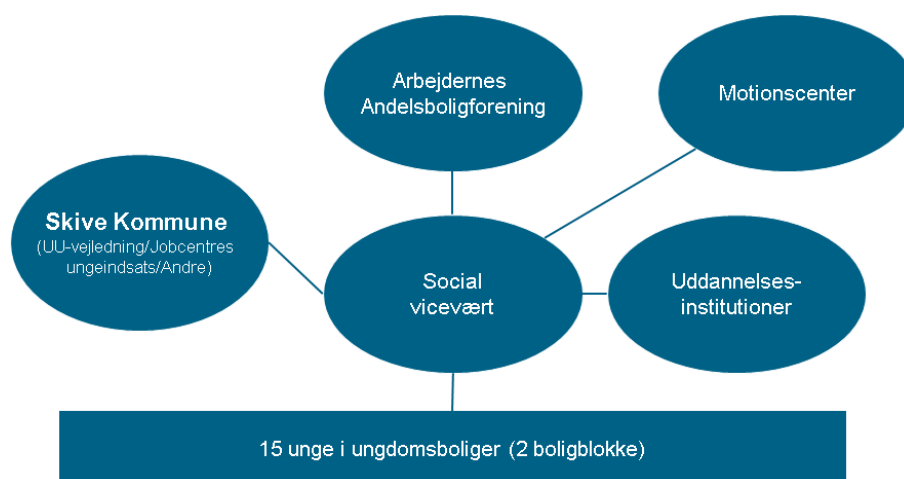
Startboliger: Bevilliget 15 startboliger, som er placeret i 15 eksisterende ungdomsboliger fordelt på to boligblokke med 85 boliger. Alle startboliger er taget i anvendelse.

Husleje: En etværelses lejlighed koster DKK 2.830 om måneden, mens en to-værelses lejlighed koster DKK 3.876 – begge inkl. el, vand og varme.

Organisering

I Skive er startboligprojektet centreret om den sociale vicevært, som er ansat i Arbejder-nes Andelsboligforening. Der er i Startboligprojektet et tæt samarbejde med kommunen, de lokale uddannelsesinstitutioner og et lokalt motionscenter.

”Vi har længe haft et ønske om, at unge kunne få støtte i bolig-situationer og har presset på, fordi vi virkelig har manglet det. Det er svært at fastholde de unge i uddannelse. Startboliger dækker et behov, som vi ikke kunne dække før og bidrager til, at vi kan fastholde de unge”.

(Uddannelsesvejleder og mentor, Skive Handelsskole)

”Den sociale vicevært er der, når den unge har brug for det – ikke næste formiddag mellem 9 og 11, hvor sagsbehandleren har tid”.

(Socialrådgiver, Jobcentrets ungeafdeling, Skive Kommune)

Samarbejdsmodellen i Skive profiterer af den sociale viceværts historik og stærke lokale netværk. Den sociale vicevært har tidligere igennem en årrække været ansat i kommunen og har tidligere samarbejdet med sin nuværende arbejdsgiver i boligforeningen og med lokale uddannelsesinstitutioner. Den sociale vicevært er desuden træner i det lokale motionscenter. Samarbejdsrelationerne har været nyttige til at få startboligprojektet op at stå, og de har øget udbyttet af projektet, så det er blevet en win-win situation for alle involverede.

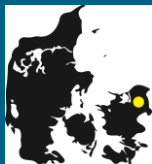

3 DUAB – Hillerød Kommune

Startboligerne i Hillerød er en del af et større kompleks af ungdomsboliger.

Placering: Hillerød kommune, Nordsjælland

Samlet støttebeløb: DKK 5.318.354 – heraf DKK 375.000 til renovering.

Opstart: August 2013

Ressourcer: 37 timer til én social vicevært. Ingen aktivitetsmidler.

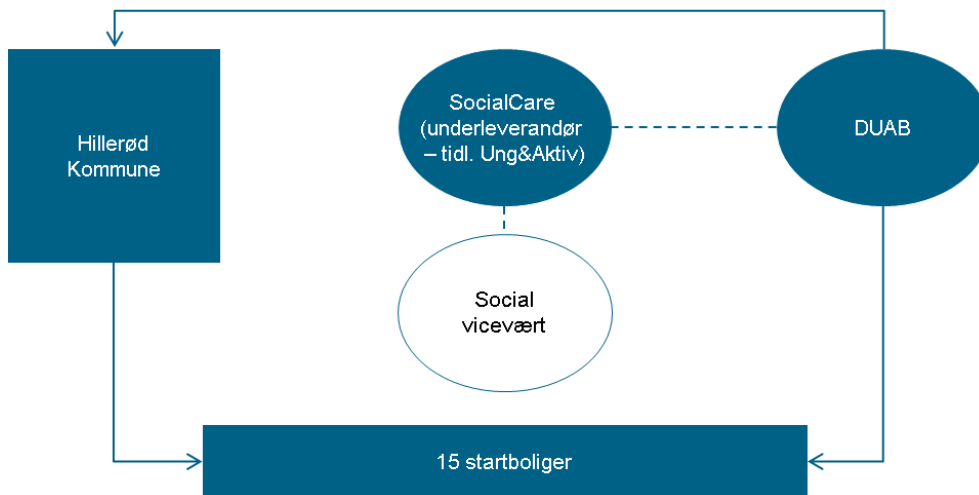
Normering: 2,44 timer/ung/uge

Startboliger: Bevilliget 15 startboliger ud af i alt 100 eksisterende ungdomsboliger. Alle startboliger er taget i anvendelse.

Husleje: Startboligerne koster DKK 3.617 om måneden.

Organisering

Startboligprojektet i Hillerød adskiller sig fra de øvrige cases ved, at boligorganisationen har en tredje part i form af en privat virksomhed som underleverandør. Boligorganisationen står således udelukkende for den administrative del af udlejningen af startboligerne, mens den socialpædagogiske funktion i form af den sociale vicevært er udliciteret til virksomheden SocialCare (tidligere Ung&Aktiv). Ideen til dette samarbejde udspringer af, at boligforeningen tidligere har haft gode erfaringer med at samarbejde med Ung&Aktiv i andre boligsociale projekter.

”Jeg har ikke nogen autoritet over for de unge – hvis jeg sad med i indstillingsudvalg, ville jeg have lidt mere føling. Lige nu har de unge svært ved at forstå min rolle. Den er også uklar for mig – jeg har ikke en gang en jobbeskrivelse”.

(Social vicevært, SocialCare/DUAB)

”Det fungerer okay, men vi har ikke så meget kontakt. Jeg ville gerne have en bedre føling med, hvordan det går dernede. Det kunne gøres ved at lave en aftale med viceværten. Om det egentlig er en succes dernede, det ved jeg egentlig ikke”.

(Tovholder, Hillerød Kommune)

”Følgegruppen er ikke mødtes i godt et år. Vi har ikke haft større problemer, der skulle drøftes. Tingene har kørt, som vi nogenlunde forventede, de ville”.

(Udlejningskonsulent, DUAB)

Som det fremgår af de ovenstående citater, er der ifm. denne samarbejdsmodel opstået en række grundlæggende udfordringer, som kommer til udtryk ved, at den sociale vicevært i overvejende udstrækning er overladt til sig selv. En del af disse udfordringer synes at være afstedkommet af, at de personer, som har formuleret ansøgningen om etablering af startboliger, er fratrådt deres stillinger i hhv. DUAB og Ung&Aktiv kort tid efter projektets godkendelse. Projektet har hermed mistet sin oprindelige ejerkreds og er ikke for alvor blevet samlet op i tilstrækkelig grad af dem, som har skullet tage over, hvorfor projektet i dag ikke udnytter sit fulde potentiale.

4 Skælskør Boligselskab – Slagelse Kommune

Skælskør Boligselskab, som er hjemsted for 20 startboliger.

Placering:

Slagelse Kommune, Vestsjælland

Samlet støttebeløb:

DKK 6.846.219

Opstart:

April 2015

Ressourcer:

37 timer/uge til én social vicevært samt aktivitetsmidler

Normering:

1,9 timer/ung/uge

Startboliger:

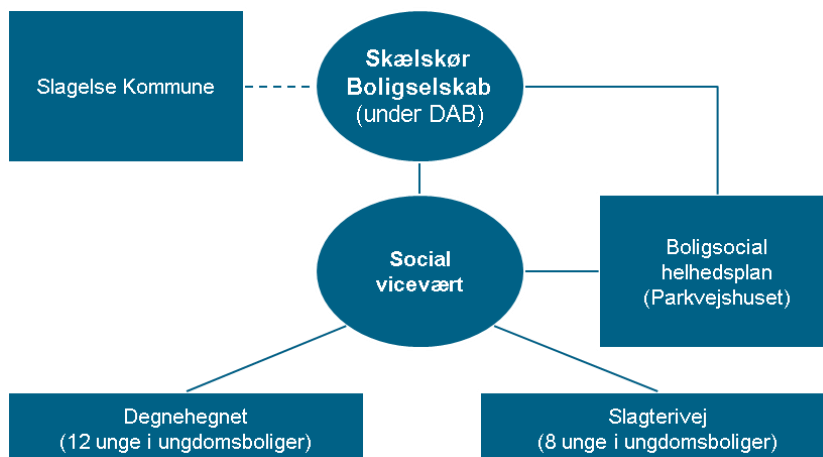
Bevilliget 20 startboliger i eksisterende ungdomsboliger beliggende i boligområde med i alt 91 almenboliger. 14 startboliger er pt. taget i anvendelse, mens de resterende seks boliger bebos af unge, som pga. aldersgrænsen ikke falder ind under målgruppen for startboligerne.

Husleje:

Startboligerne koster DKK 2.200-2.500 om måneden.

Organisering

Startboligprojektet i Skælskør hører under Skælskør Boligselskab, som har ansat en social vicevært. Boligselskabet har i forvejen en boligsocial helhedsplan, og startboligerne skal ses i samspil med denne. Der er også kontakt til Slagelse Kommune, som anskuer startboligerne som et initiativ, der spiller sammen med de i alt fire boligsociale helhedsplaner i kommunen.

”Før fik jeg mere massiv støtte gennem socialkonsulenterne i kommunen. Den sociale vicevært har lidt samme funktion, men før havde jeg 8 timer om ugen i 5 år, og det har ikke hjulpet. Massiv støtte har ikke kun været godt. Hver gang lortet brændte på, ordnede de det for mig. Jeg var nødt til at komme væk fra det for at se, at det var alvorligt. Nu har jeg fundet ud af, at de fleste ting skal jeg gøre selv”.

(Startboligbeboer, Skælskør)

Startboligprojektet i Skælskør havde opstart i april 2015, og samarbejdsmodellen er derfor karakteriseret ved at være i sin vorden. Partnerne arbejder på at etablere en model for samarbejdet, hvor startboligerne skal fungere i samspil med Skælskør Boligselskabs boligsociale helhedsplan. Den sociale vicevært er i gang med at opbygge et netværk til de relevante aktører i kommunen og i lokalsamfundet mere generelt.

Projektet er fortsat i en opstartsfasen, og etablering af en velfungerende samarbejdsmodel med bl.a. kommunen vurderes derfor at være et vigtigt fokuspunkt for projektet fremadrettet. Dette baseres på erfaringerne fra andre startboligprojekter, som har vist, at et godt samarbejde med kommunen er afgørende for projekternes succes. Dette kræver proaktivitet fra Skælskør Boligselskab og den sociale vicevært, men samtidig at Slagelse Kommune indgår i et konstruktivt samarbejde med boligorganisationen og den sociale vicevært.

5 Boligforeningen PM, afdeling 11 – Brønderslev Kommune

Ejendommene under Boligforeningen PM's afdeling 11 er helt nyrenoverede.

Geografi:

Brønderslev kommune, Nordjylland

Samlet støttebeløb:

DKK 2.994.642 – heraf DKK 337.500 i tilskud til ombygning.

Opstart:

April 2012

Ressourcer:

37 timer fordelt på en social vicevært. Ingen aktivitetsmidler.

Normering:

2,94 timer/ung/uge

Startboliger:

Bevilliget 13 startboliger, som er fordelt på tre bofælleskaber med hhv. tre og fire unge i hver lejlighed. 9 af de 13 startboliger er beboede pt.

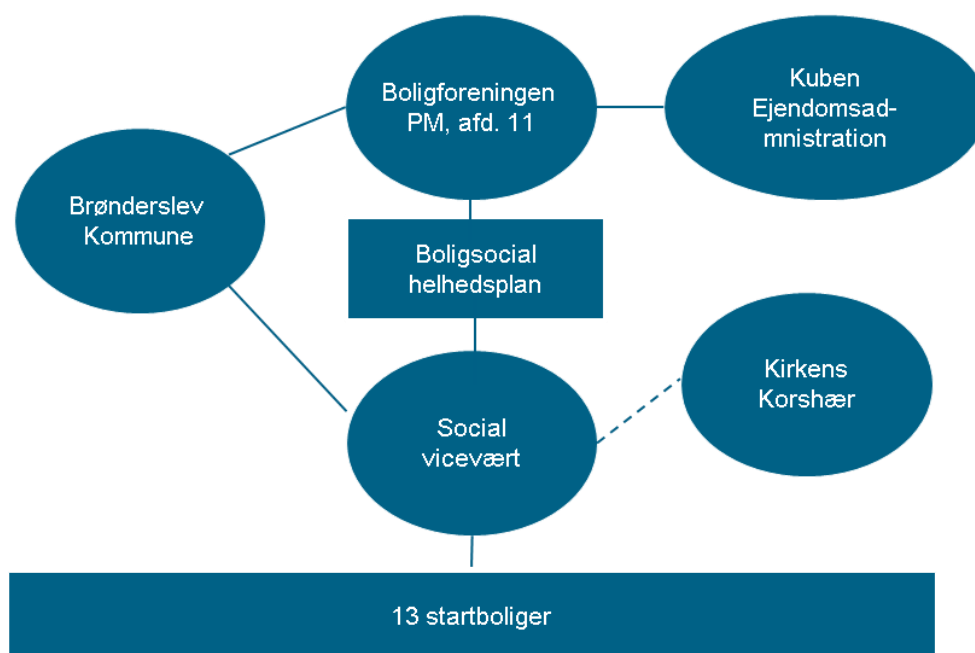
Husleje:

Et værelse i en tre-rums bolig koster DKK 2.656-2.756 om måneden, mens et værelse i en fire-rums bolig koster DKK 2.100-2.300 om måneden – begge er ekskl. el, vand og varme.

Organisering

Boligforeningen PM i Brønderslev har som et led i deres boligsociale indsats etableret 13 startboliger i tre bofællesskaber og ansat en social vicevært til at yde støtte til de unge. Den sociale vicevært indgår i et tæt samarbejde med boligforeningens øvrige ansatte, som arbejder med sociale projekter, og refererer til lederen af boligforeningens sociale helhedsplan. Herudover har den sociale vicevært et tæt samarbejde med Brønderslev Kommunes UngeCenter, med Produktionsskolen og med Rusmiddelcenteret. Kuben har bidraget til udarbejdelse af ansøgningen, hvor Kirkens Korshær er indskrevet som en aktør, der skal bidrage med kendskab til de unge, der kommer i organisationens varmestue i Brønderslev.

”Vi har en voksende gruppe af unge, som ikke har den ballast og den skolegang, der skal til, for at de kan komme videre i livet (...) det handler om at bryde den sociale arv, og her er startboligerne et friskt pust og en ny start”.

(Leder af den sociale helhedsplan i Boligforeningen PM)

Samarbejdsmodellen i Brønderslev er karakteriseret ved, at startboligerne er indtænkt som en del af boligforeningens boligsociale indsats. Der er derfor erfaringer med boligsocialt arbejde og herigennem også etableret et tæt samarbejde med kommunen. På trods af at Kirkens Korshær var tiltænkt en rolle som aktiv partner i projektet, er det endnu ikke lykket at få samarbejdet op at stå, og der synes at være uklarhed om, hvilken rolle Kirkens Korshær i givet fald skal spille. Det vurderes dog, at der er udviklingspotentialer i samarbejdet med Kirkens Korshær samt eventuelt med andre lokale foreninger, som bør udforskes og udvides yderligere i projektet fremadrettet.

6 Harreskov-Værløse Andelsboligforening – Furesø Kommune

En af de fire adresser, som huser HVA's ungdomsboliger og hermed også startboliger.

Geografi:

Furesø Kommune, Nordsjælland

Samlet støttebeløb:

DKK 7.448.703 – heraf DKK 75.000 anvendt til ombygning af fælles køkkener.

Opstart:

August 2013

Ressourcer:

37 timer/uge til én social vicevært

Normering:

2,06 timer/ung/uge

Startboliger:

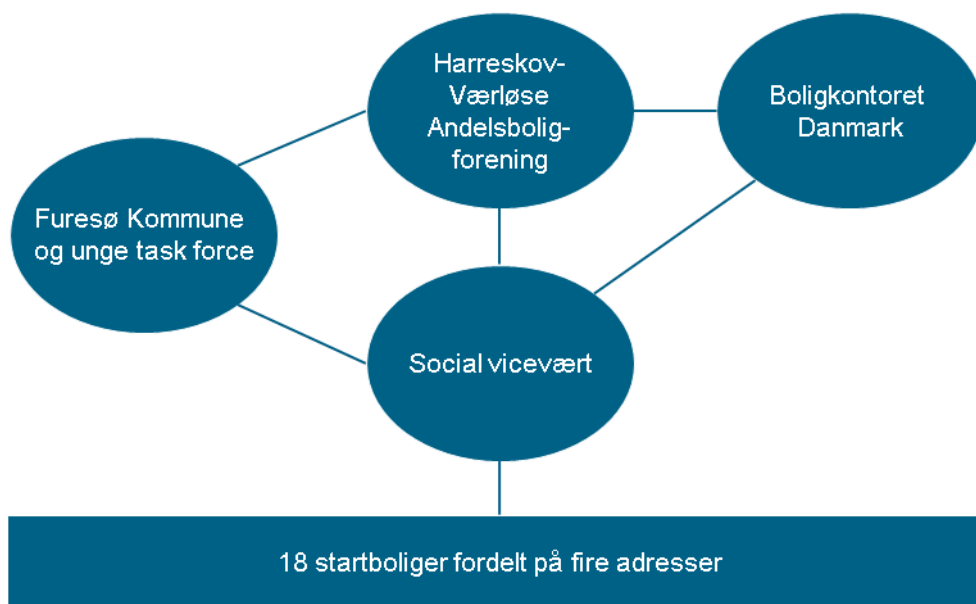
Bevilliget 18 startboliger, som alle er taget i anvendelse. Har dog ansøgt om at få reduceret antallet af startboliger til 14.

Husleje:

Spænder fra DKK 2.500 for en etværelses lejlighed til DKK 7.000 for en tovværelses lejlighed – begge ekskl. el, vand og varme.

Organisering

Harreskov-Værløse Andelsboligforening (HVA) udbyder i tæt samarbejde med Furesø Kommune 18 startboliger, fordelt på fire forskellige adresser. Startboligerne er beliggende sammen med en række ungdomsboliger, som kommunen har anvisningsret til. HVA har indgået aftale med Boligkontoret Danmark om at varetage administrationen af boligforeningen og hermed også af Startboligordningen, hvilket betyder, at ansættelsen og ledelsesretten i forhold til den sociale vicevært også varetages af Boligkontoret Danmark.

”Det er en kæmpe indsats, som den sociale vicevært gør ift. det klientel, som er der. Vi her i kommunen kan ikke få armene ned. Det gør en kæmpe forskel (...) vi har et rigtig godt og løbende samarbejde med den sociale vicevært – det ville være skidt at miste ham”.

(Medarbejder i Furesø Kommune)

Samarbejdsmodellen er karakteriseret ved at bygge videre på en historisk tæt kontakt mellem HVA og Furesø Kommune. Det kommer sig bl.a. af, at kommunen tidligere har haft en lignende ordning, hvor to kommunale medarbejdere var tilknyttet ungdomsboligerne beliggende i HVA. Denne ordning eksisterer dog ikke længere. Den sociale vicevært har gennem projektet opbygget et tæt samarbejde med kommunen, som finder ordningen meget værdifuld, hvilket illustreres i ovenstående citat. Det tætte samarbejde med kommunen, tillidsrelationerne og videreudviklingen af erfaringerne fra den tidligere ordning er med til at sikre et stabilt projekt og lokal forankring.

7 StartBo – Randers Kommune

Bygningen, som huser alle 21 startboliger under StartBo i Randers.

Geografi:

Randers Kommune, Midtjylland

Samlet støttebeløb:

DKK 7.564.062 – heraf DKK 392.000 i tilskud til ombygning af lejligheder.

Opstart:

August 2014

Ressourcer:

63 timer fordelt på to sociale viceværter, dog med planer om at fordele timerne på fire forskellige viceværter for i højere grad at kunne dække timer på tværs af døgnet.

Normering:

3 timer/ung/uge

Startboliger:

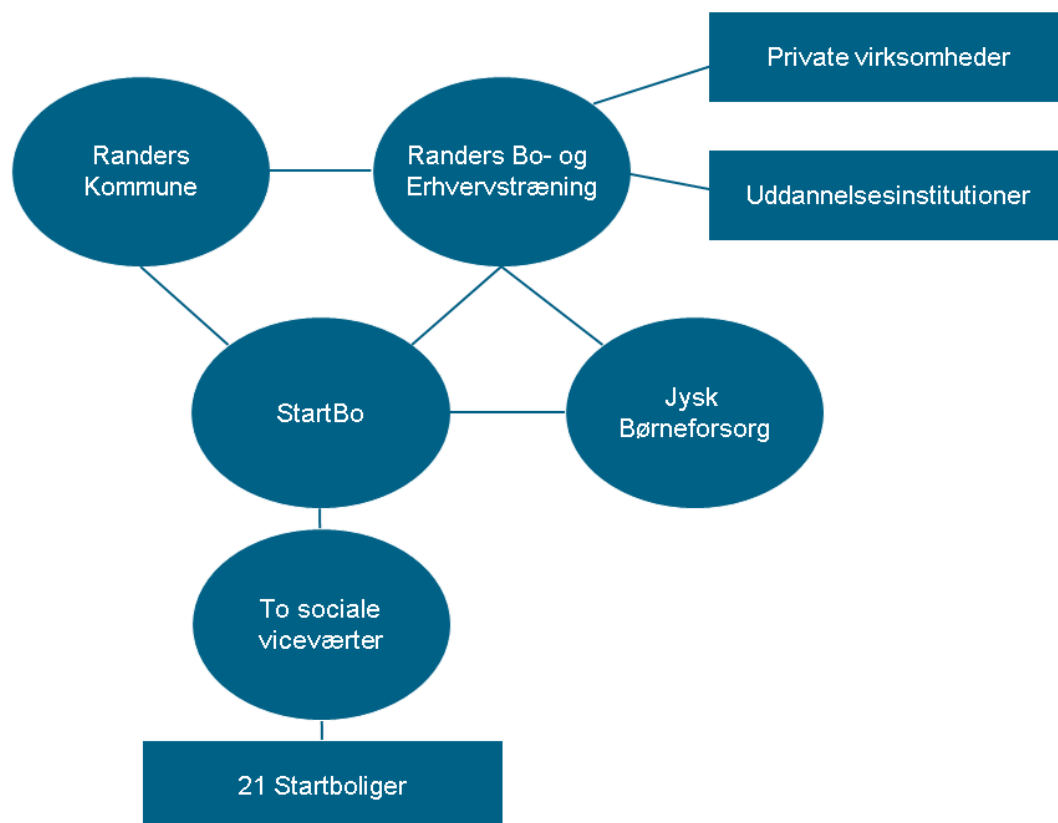
Bevilliget 21 startboliger, hvor alle er taget i anvendelse.

Husleje:

En etværelses lejlighed koster DKK 2.375 ekskl. el, vand og varme om måneden.

Organisering

Startboligordningen drives af den nyoprettede ungdomsboligforening StartBo, som blev oprettet til lejligheden af den selvejende institution Randers Bo- og Erhvervstræning og Jysk Børneforsorg i tæt samarbejde med Randers Kommune. StartBo deler bygning med Randers Bo- og Erhvervstræning og udbyder 21 startboliger med tilknyttede sociale viceværter.

”Der er stor forskel på mit liv nu og før. Jeg havde et misbrug før, men nu har jeg kun røget tre gange, siden jeg er flyttet ind – jeg var meget omtumlet, da jeg kom ind her (...) Ordningen har været med til at afruste mig fra alt det lort, jeg har med mig. Nu er der ting i min hverdag, der fungerer – jeg kommer op om morgenen, gør de ting, der skal gøres, fx gør rent, tømmer postkassen og laver mad”.

(Nuværende startboligbeboer)

Samarbejdsmodellen i Randers er særlig i den forstand, at den ene af parterne – StartBo – er dannet med udgangspunkt i et samarbejde mellem de øvrige parter. StartBo bygger hermed videre på det mangeårige samarbejde og de tætte relationer, som Randers Bo- og Erhvervstræning har haft dels til Jysk Børneforsorg, dels til kommunen samt til bl.a. uddannelsesinstitutioner og private virksomheder. Det sikrer en bred forankring og skaber et godt samspil med lokalområde og kommunens øvrige institutioner.

8 Boligselskabet Vendersbo v. Domea – Guldborgsund Kommune

Tre startboligbeboere uden for den boligblok i Nykøbing Falster, hvor flere af startboligerne ligger.

Geografi:

Guldborgsund Kommune, Falster

Samlet støttebeløb:

DKK 6.421.862. Ingen aktivitetsmidler.

Opstart:

August 2014

Ressourcer:

37 timer/uge fordelt på en social vicevært.

Normering:

Bevilliget 3,1 timer/ung/uge, men der anvendes pt. mere per startboligbeboer.

Startboliger:

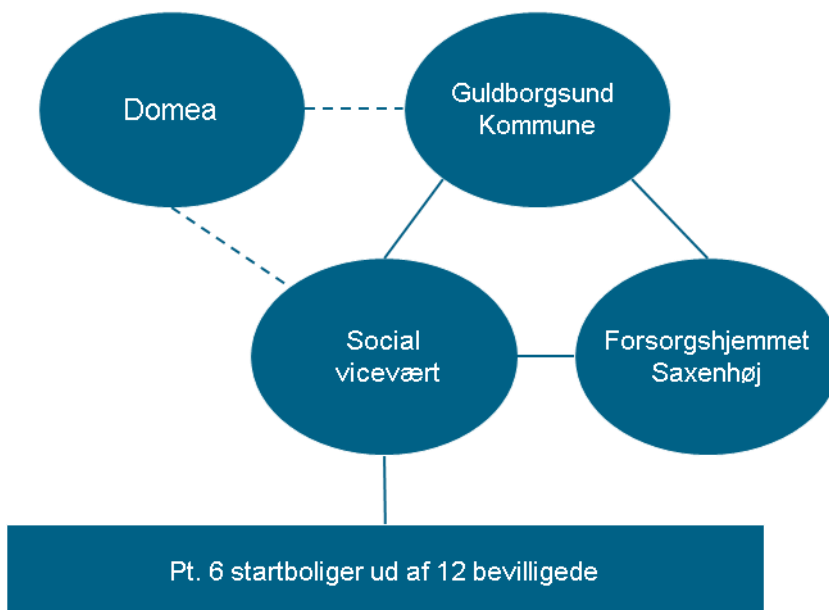
Bevilliget 12 startboliger, hvoraf kun 6 er taget i anvendelse, da der er udfordringer med at skaffe lejligheder til projektet.

Husleje:

En etværelses lejlighed koster fra 2.800-3.200 ekskl. el, vand og varme.

Organisering

Startboligprojektet i Nykøbing Falster adskiller sig i sin organisering fra de øvrige projekter ved, at Domea som projektejer har fået dispensation til at lade den sociale vicevært være ansat af Guldborgsund Kommune, som udbetaler lønnen, der herefter refunderes af Domea. Den sociale vicevært refererer derfor direkte til en leder på kommunens forsorgshjem Saxenhøj.

”Det fungerer faktisk godt – hvis vi lige ser bort fra, at der ikke er boliger nok. Nogle gange er der nogen, der kommer foran i køen. Det lokale kontor forsøger at styre det så godt, som de kan, men det bliver også styret fra København (Domeas hovedkontor red.). Det er smuttet enkelte gange, så boligerne er gået til en på den eksterne venteliste”.

(Medarbejder i Guldborgsund Kommune)

Samarbejdsmodellen er karakteriseret ved, at den sociale vicevært er ansat i kommunen og ikke i boligselskabet som i de fleste andre startboligprojekter. Grunden til dette har været, at boligselskabet ikke mente, at de var i besiddelse af den viden, der skulle til for at ansætte en medarbejder med en socialpædagogisk profil. Den sociale vicevært refererer til en leder på en af kommunens institutioner og har som sådan ikke kontakt til boligselskabets driftschef.

Der er et tæt samarbejde mellem Domea og Guldborgsund Kommune, idet boligselskabets driftschef, kommunens socialchef og lederen af forsorgshjemmet Saxenhøj sidder i projektets styregruppe. Dette samarbejde inkluderer dog ikke den sociale vicevært, som derfor ikke føler sig delagtiggjort i centrale beslutninger. Det vurderes at være hensigts-

mæssigt fremadrettet at inddrage den sociale vicevært i styregruppen for at få en fagpersons øjne på beslutningerne, samt forankre beslutningerne hos den sociale vicevært, som skal føre disse ud i praksis i sit arbejde med de unge i startboligerne.

Domeas primære motivation for at tilbyde startboliger har været muligheden for at kunne udleje tomme boliger. Boligerne står imidlertid ikke længere tomme, og det har medført nogle udfordringer i forhold til Domeas engagement i at stille startboliger til rådighed for projektet. Boligselskabet har indtil videre kun henvist seks lejligheder til startboligprojektet. Dette vurderes at være en udfordring i samarbejdsmodellen, som bør tages op til videre drøftelse i projektets styregruppe.

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Pluss.

BILAG 2: Projektoversigt startboliger

Tilsagnsår	Kommune	Ansøger	Antal boliger	Samlet støtte beløb	Heraf ombygning	Løbetid	Frivillig organisation eller Privat aktør	Timer pr ung (1-2.5 lav, 2,5-3 middel, 3-4 høj)
2012	Hillerød	DUAB	15	5.318.354	375.000	10	SocialCare (tidl. Ung og Aktiv)	2,46
2012	Nyborg	AB Sprogtoften	10	6.765.215	250.000	15	Røde Kors og Bedre Psykiatri	3,7
2012	Hedensted	Østjysk Boligselskab af 1976	16	9.981.198	400.000	15		3,75
2012	Furesø	Hareskov-Værløse Andelsboligforening v. Boligkontoret Danmark	18	7.448.703	75.000	16		2,06
2012	Randers	Den selvejende almene ungdomsboliginstitution "Startbo"	21	7.564.062	392.000	10	Jysk Børneforsorg	3
2012	Viborg	Boligselskabet Viborg og Boligselskabet Sct. Jørgen Viborg-Kjellerup	15	7.495.944	0	15		2,46
2012	Brønderslev	Boligforeningen PM	13	2.994.642	337.500	10	Kirkens Korshær	1,54(+1,4)
2013	Skive	Arbejdernes Andelsboligforening	15	6.344.800	0	15		2,466666667
2013	Aarhus	Kollegiekontoret i Aarhus, fem eksisterende kollegier og en nybygget afdeling	16	7.549.360	100.000	15		2,3125
2013	Aarhus	Østjysk Bolig, Vestgården	15	7.824.360	375.000	15		2,466666667
2013	Mariagerfjord	Hobro Boligforening, afd. 32	10	4.374.621	200.000	10		3
2013	Næstved	BoligNæstved, Pilegården (2 afdelinger) og Holsted Nord	5(+10)	2.870.418	50.000	15		3
2013	Struer	Arbejdernes Andelsboligforening Struer, Grønnedal parken	8	1.467.573	80.000	5(+10)		2,5
2013	Guldborgsund	Boligselskabet Vendersbo, Bymidten	12	6.421.862	0	15		3,083333333
2013	Billund	Grindsted Boligforening, Kanalbyen	10	5.137.490	0	15		3
2013	Langeland	Boligselskabet Langeland, afd. 21	9	4.008.852	225.000	10		3
2013	Aabenraa	Aabenraa Andelsboligforening, Slotsgade	10	4.576.540	0	15		2,5
2013	Aabenraa	Kolstrup Boligforening, Skolevænget	2	923.014	0	15		2,5
2014	Haderslev	HAB	8	2.419.345	15.000	15		1,9
2014	Skanderborg	Skanderborg Andelsboligforening	8	3.517.806	50.000	15		2,5
2014	Aarhus	Østjysk Bolig	8	3.945.202	200.000	14,5		2,5
2014	Helsingør	Boliggården	6	1.735.005	0	8		3
2014	Ikast-Brande	Ikast Andelsboligforening	9	3.630.128	225.000	15		1,9
2014	Slagelse	Skælskør Boligselskab	20	6.846.219	0	15		1,9
2014	Aalborg	Himmerland Boligforening	6	2.082.770	25.000	15		2,2
2014	Horsens	Horsens Andelsboligforening af 1954	10	2.569.097	60.000	10		2,5
2014	Holstebro	Boligselskabet Sct. Jørgen	10	4.153.340	100.000	15		2
2014	Thisted	Thisted Bolig	10	3.735.144	250.000	10		2

Mertilsagn								
2014	Brønderslev (mertilsagn: 1,4 time/ung)			602047	0			
2014	Struer (mertilsagn: +10 år)			2.018.731	50.000			
2014	Næstved (mertilsagn: +5 boliger)		5	1.992.832	0			
2014	Århus (mertilsagn: +11 boliger)			3.500.000				
Total DKKK				141.814.674				

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Pluss.

BILAG 3: Metode og analysedesign

Metode og analysedesign til evaluering af Startboligordningen

I evalueringen af Startboligordningen benyttes en metodisk triangulering, og vi baserer analysen på en kombination af kvantitativ og kvalitativ dataindsamling og -analyse.

Evalueringsdesignet består af hhv.:

1. En dokumentanalyse og udarbejdelse af oversigt over startboligprojekter.
2. En kvantitativ breddeanalyse i form af en spørgeskemaundersøgelse blandt de 98 kommuner.
3. En dybdegående kvalitativ analyse baseret på 30 personlige interview samt supplerende telefoninterview i otte caseprojekter.
4. Et tværgående analyseperspektiv baseret på interviewdata fra cases suppleret med tre fokusgruppeinterview med sociale viceværter samt kommuner og boligorganisationen med og uden startboliger.
5. Inddragelse af eksperter og interessenter via følgegruppe tilknyttet evalueringen.

Analysen baseres på et datagrundlag bestående af i alt:

- 7 indledende eksplorative telefoninterview i forbindelse med udarbejdelse af interviewguide til caseanalysen samt pilottest af spørgeramme for surveyundersøgelsen.
- 70 kommuner i den tværgående spørgeskemaundersøgelse – heraf 20 ud af 25 kommuner med startboligprojekter.
- 35-40 aktører i 8 startboligprojekter i forbindelse med caseanalysen.
- 22 personer i forbindelse med 3 tværgående fokusgruppeinterview.
- 4 eksperter i følgegruppe til evalueringen.

I nedenstående gennemgås de fem analytiske elementer i evalueringsdesignet.

1.1.1 Dokumentanalyse

Dokumentanalysen bestod af en gennemgang af startboligansøgninger samt oversigtsdokumenter over tilsagn for 2012, 2013 og 2014 udarbejdet af Ministeriet.

På baggrund heraf blev der udarbejdet en samlet oversigt over startboligprojekter fordelt ud fra tilsagnsår med angivelse af hhv. kommune, ansøger (boligorganisation eller selvejende institution), antal boliger, samlet støttebeløb, heraf startboligitilskud til ombygning mv., løbetid, evt. frivillig organisation, evt. privat underleverandør, boligfordeling, ressourceforbrug (timer per ung per uge) og geografi.

Oversigten blev brugt i forbindelse med både den kvalitative og den kvantitative dataindsamling og -analyse.

Oversigten fremgår af bilag 2: Oversigt over startboligprojekter 2012-2014.

1.1.2 Kvantitativ breddeanalyse

Den **kvantitative breddeanalyse** bestod af en spørgeskemaundersøgelse til samtlige 98 kommuner – herunder en særlig version af spørgeskemaet målrettet de 25 kommuner med startboliger. Breddeanalysen har belyst, hvor stort *behovet* for startboliger vurderes at være i kommuner, som endnu ikke har etableret startboliger – men også, om kommunerne i det hele taget har *kendskab* til ordningen, eller hvorfor de evt. har *fravalgt* at søge om midler.

I den særlige version af spørgeskemaet rettet mod de 25 kommuner, blev der endvidere stillet skarpt på *formål* med at etablere startboliger, *foreløbige erfaringer* med indsatsen med henblik på at belyse, om der samlet er sket et aktivitetsløft og en styrket indsats over for målgruppen for startboliger. Ligeledes satte surveyundersøgelsen blandt startboligkommunerne fokus på eventuelle *tilsvarende kommunale indsatser* samt *fremadrettet behov*.

Spørgeskemaundersøgelsens samlede svarprocent var på 71,4 %. For den særskilte version af spørgeskemaet udsendt til de 25 kommuner, hvor et boligselskab har fået tilskud til at etablere startboliger, var svarprocenten på 72 %.

For den samlede resultatopgørelse fra spørgeskemaundersøgelsen henvises til Bilag 4: Tabelrapport.

1.1.3 Kvalitativ dybdeanalyse

Den **kvalitative dybdeanalyse** bestod af besøgsinterview i 8 caseprojekter ud af de i alt 29 startboligprojekter. For hver case blev der gennemført interview med:

- Kommunale embedsmænd
- Repræsentanter fra boligselskaber
- Sociale viceværter
- Unge startboligbeboere
- Eventuelle øvrige samarbejdspartnere – herunder eventuelle frivillige civilsamfundsorganisationer, uddannelsesinstitutioner, private underleverandører m.fl.

De semistrukturerede spørgeguides, der blev brugt i forbindelse med de kvalitative interview, blev baseret på analysetemaer samt underspørgsmål, som fremgår i nedenstående tabel.

Tabel 1: Analysetemaer og underspørgsmål i de kvalitative interview

Tema	Underspørgsmål
Overordnet formål & motivation	<ul style="list-style-type: none"> Hvorfor har de forskellige aktører valgt at etablere startboliger/ deltage i startboligprojekt?
Finansiering & ressourceforbrug	<ul style="list-style-type: none"> Aktivitet: Hvad bliver tiden brugt til? Hvordan styres og prioriteres tiden? Bruges mere eller mindre tid ift. allokering i ansøgning? Hvad er startboligtilskuddet blevet brugt til?
Organisering & samarbejde	<ul style="list-style-type: none"> Roller: Ansvars- og opgavefordeling? Struktur: Styrings setup, mødestrukturer mv.? Procedurer: Formelle/uformelle? Snit- og kontakflader ml. kommune og boligorganisation/ selvejende institution? Andre samarbejdspartnere – nuværende eller potentielle?
Ansøgningsprocessen	<ul style="list-style-type: none"> Initiativtager? Sparring med Ministeriet? Klarhed om procedurer mv.? Erfaringer med samarbejdsmodel?
Social viceværtsfunktion	<ul style="list-style-type: none"> Baggrund? Tilgang? Praksis? Tilgængelighed og fysisk placering?
Målgruppe & slutbruger-effekt	<ul style="list-style-type: none"> Definition – Karakteristik – Snitflader? De unges oplevelser og eventuelle forskelle ift. andre tiltag? De unges kontakt og brug af social vicevært? Individuelle og kollektive aktiviteter og støttefunktioner? Andre lignende tiltag i kommunen/boligorganisationen? Påvirkning af samlet tilbud/aktivitetsudvalg til gruppen af udsatte unge i kommunen?

Resultaterne af de kvalitative interview er blevet anvendt i forbindelse med udarbejdelse af de **8 cases**. Ligeledes indgår de dybdegående caseinterview som datagrundlag for den tværgående analyse i evalueringsrapporten.

Valget af cases er baseret på en række forskellige udvælgelseskriterier for at sikre spredning i hhv. tilsagnsår, geografi, timeantal per ung, ansøger, boligfordeling, samarbejde med øvrige aktører. Caseprojekterne blev udvalgt i samarbejde med Ministeriet. I tabellen nedenfor er en oversigt over selektionskriterier og fordelingen af de udvalgte caseprojekter:

Tabel 2: Oversigt over selektionskriterier og fordeling af de udvalgte caseprojekter

Selektionskriterier cases					
Tilsagnsår	Geografi	Timetal per ung per uge	Ansøger	Fordeling mellem startboliger og øvrige boliger	Samarbejde med øvrige aktører
5 fra 2012	4 øst	2 lavt timeantal (under 2,5 med én minimum timetal 1,9t)	1 selvejende institution	2 med over halvdelen startboliger (51 % / 56 %)	2 projekter med frivillige organisationer
2 fra 2013	4 vest	4 middel (2,5-3t)	7 boligorganisationer	1 med 5 % startboliger	1 med privat underleverandør
1 fra 2014		3 med højt timeantal (2,5-3,75 inkl. 1 næsten max timetal 3,7t)		4 med 15-35 %	

1.1.4 Tværgående analyse

For at sikre et **tværgående kvalitativt breddeperspektiv** er der som opfølgning på de kvalitative caseinterview endvidere foretaget tre fokusgrupper med:

- 8 sociale viceværter
- 6 kommunale embedsmænd – fra 4 kommuner med startboliger og 2 kommuner uden startboliger
- 6 repræsentanter fra boligorganisationer – fra 3 boligorganisationer med startboliger og 3 boligorganisationer uden startboliger.

Der blev ligeledes foretaget supplerende telefoninterview med Odense og Aalborg kommuner.

1.1.5 Følgegruppe

I analysearbejdet har vi ligeledes involveret en **følgegruppe** nedsat af Ministeriet. Følgegruppen har bidraget dels til at kvalificere dataindsamlingsværktøjerne (spørgeskema og semistruktureret spørgeguide), dels til at kvalificere analyseresultaterne. Følgegruppen består af følgende eksperter og interessenter på området:

- Lars Benjaminsen, forsker i hjemløshed, *PhD (Sociology)*, Research Unit on Social Policy and Welfare Service, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd
- Robert Olsen, forstander på Kofoeds Skole
- Frank Cloyd Ebsen, forsknings- og udviklingsleder, Institut for Socialt Arbejde, Det Samfundsfaglige og Pædagogiske Fakultet, Professionshøjskolen Metropol
- Kristoffer Rønde Møller, konsulent, BL – Danmarks Almene Boliger, ansvarlig for netværk for de sociale viceværter i Startboligordningen.

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

PlusS.

BILAG 4: Tabelrapport

Evaluering af Startboligordningen - Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter

---

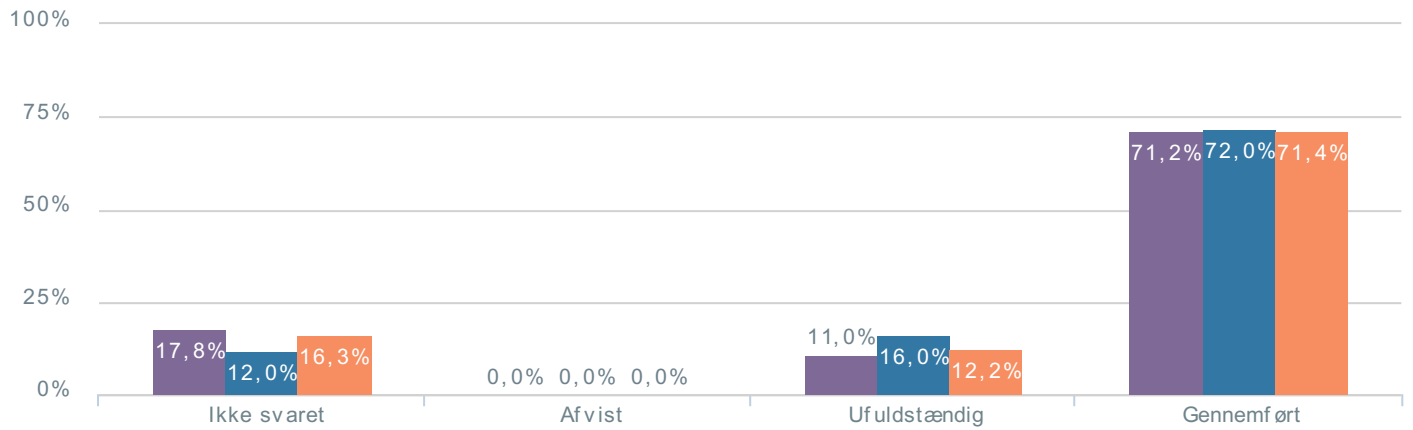
Svarstatus

Evaluering af Startboligordningen - Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter

Svarstatus

Svar status

- **Svarstatus uden Startboligordning** Svar status: Alle. Startboligordning: Nej. 73
- **Svarstatus med Startboligordning** Svar status: Alle. Startboligordning: Ja. 25
- **Samlet svarstatus** Svar status: Alle. 98

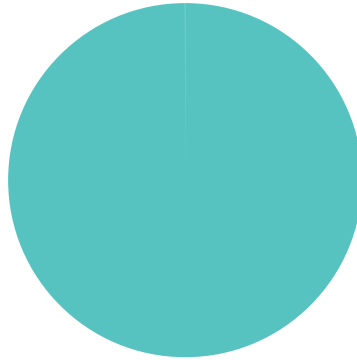
Kommuner uden Startboligordning

Evaluering af Startboligordningen - Ministeriet for By, Bolig
og Landdistrikter

Kommuner uden Startboligordning

Har I i kommunen unge mellem 18 og 24 år, som har behov for en bolig med tilhørende bostøtte?

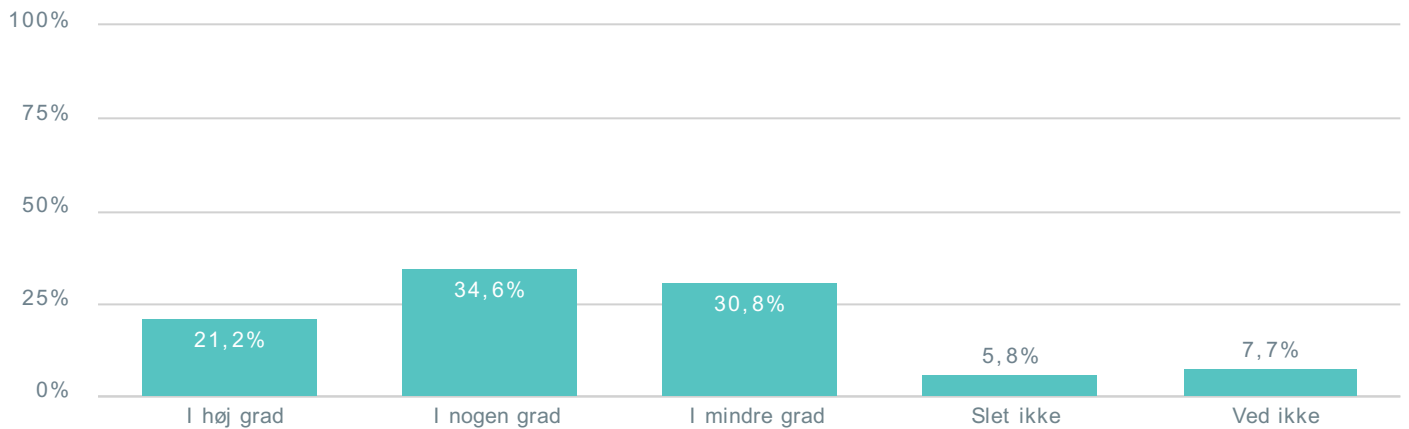
Total Svar status: Gennemført

52

- Ja
- Nej

100,0%
0,0%

I hvilken grad er tilbud om en bolig med bostøtte til unge mellem 18 og 24 år et prioriteret indsatsområde i kommunens boligsociale arbejde?

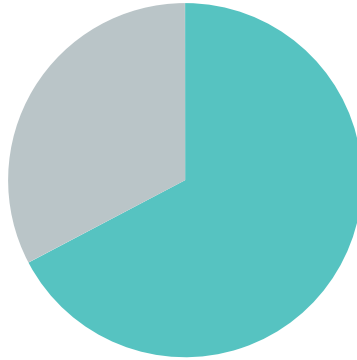

Total Svar status: Gennemført

52

Kommuner uden Startboligordning

Har I i kommunen bevilliget boliger med bostøtte til unge mellem 18 og 24?

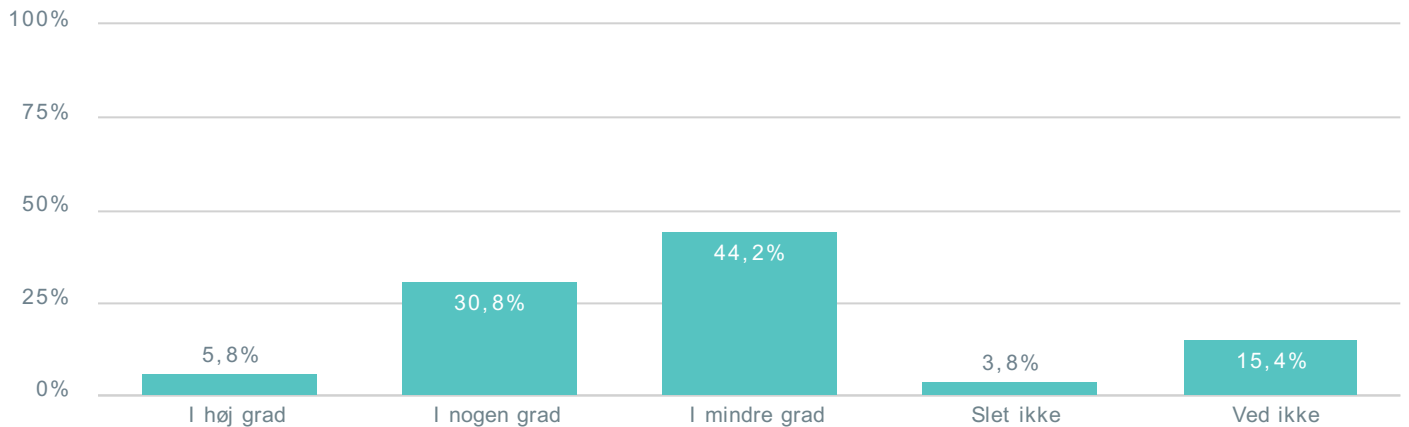
Total Svar status: Gennemført

52

- Ja
- Nej

67,3%
32,7%

I hvilken grad oplever du, at kommunens boligsociale indsats er understøttet af tilstrækkelige økonomiske ressourcer til at dække behovet for bolig med bostøtte blandt kommunens 18 til 24 årige?

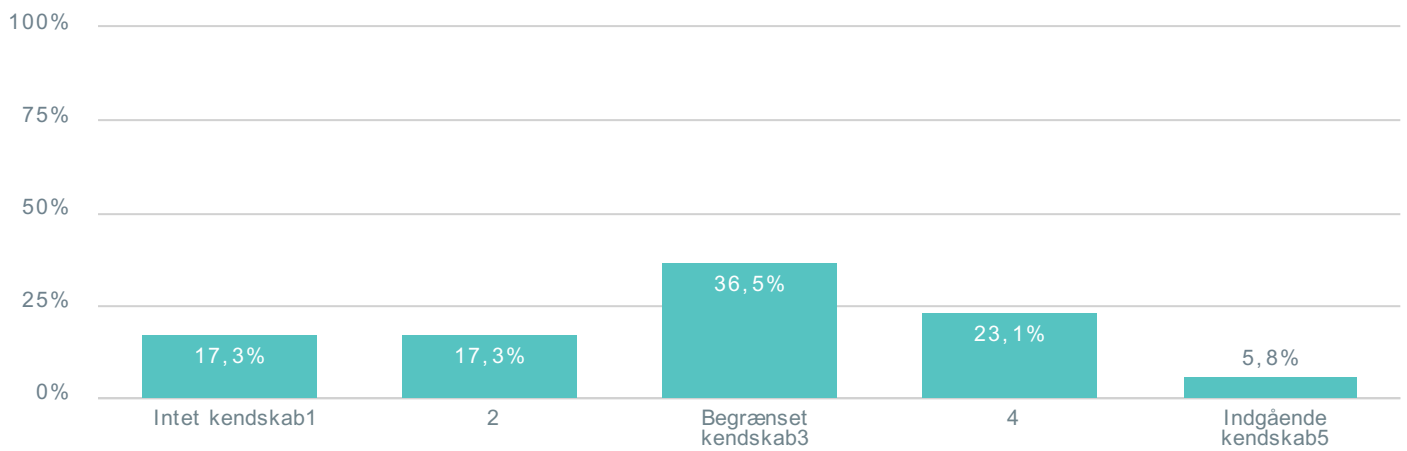

Total Svar status: Gennemført

52

Kommuner uden Startboligordning

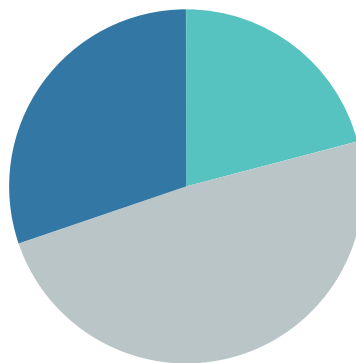
Hvor stort er kendskabet til Startboligordningen i den kommunale forvaltning?
Brug en skala fra 1 til 5, hvor 1 er intet kendskab, 3 er begrænset kendskab og 5 er indgående kendskab:

Total Svar status: Gennemført

52

Har muligheden for at etablere startboliger været en del af styringsdialogen med boligorganisationer i kommunen?

Total Svar status: Gennemført

43

Svar	Procent
Ja	20,9%
Nej	48,8%
Ved ikke	30,2%

Kommuner uden Startboligordning

Hvordan har muligheden for at etablere startboliger været en del af styringsdialogen med boligorganisationer i kommunen?

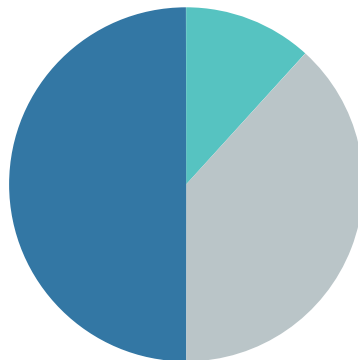

Answers are listed on page 33

Total Svar status: Gennemført

9

Har muligheden for at etablere startboliger været en del af den øvrige dialog med boligorganisationer i kommunen?

Total Svar status: Gennemført

- Ja
- Nej
- Ved ikke

34

11,8%

38,2%

50,0%

Kommuner uden Startboligordning

Du svarede "Ja" i forrige spørgsmål:

Kan du uddybe dit svar?

Answers are listed on page 33

Total Svar status: Gennemført

4

Du svarede "Nej" i forrige spørgsmål:

Kan du uddybe dit svar?

Answers are listed on page 33

Total Svar status: Gennemført

5

Kommuner uden Startboligordning

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål:

Kan du uddybe dit svar?

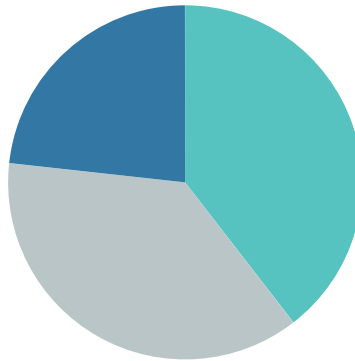

Answers are listed on page 33

Total Svar status: Gennemført

10

Har I haft muligheden for at etablere startboliger til drøftelse internt i forvaltningen?

Total Svar status: Gennemført

- Ja
- Nej
- Ved ikke

43

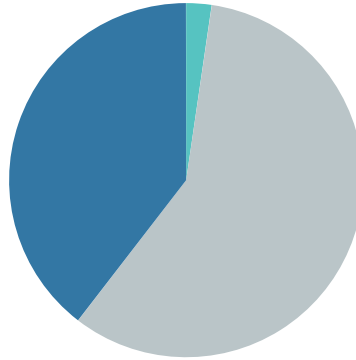
39,5%

37,2%

23,3%

Kommuner uden Startboligordning

Har I haft muligheden for at etablere startboliger til drøftelse i kommunalbestyrelsen?

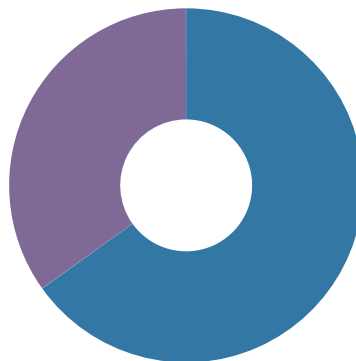
Total Svar status: Gennemført

43

- Ja
- Nej
- Ved ikke

2,3%
58,1%
39,5%

Har kommunalbestyrelsen behandlet en indstilling fra en boligorganisation eller selvejende institution om etablering af startboliger i kommunen?

Total Svar status: Gennemført

43

- Ja – og kommunalbestyrelsen gav godkendelse, men ansøgningen blev ikke godkendt i Ministeriet for By Bolig og Landdistrikter
- Ja – men kommunalbestyrelsen gav ikke godkendelse
- Nej – vi har ikke modtaget indstilling fra en ansøger (boligorganisation eller selvejende institution)
- Ved ikke

0,0%
0,0%
65,1%
34,9%

Kommuner uden Startboligordning

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål:

Kan du uddybe dit svar?

Answers are listed on page 33

Total Svar status: Gennemført

7

Angiv venligst kommunalbestyrelsens begrundelse for ikke at give ansøger godkendelse:

Total Svar status: Gennemført

0

Kommuner uden Startboligordning

Hvilke grunde har boligorganisationer i kommunen haft for ikke at ville søge Startboligordningen (herunder fx manglende boliger med tilstrækkelig lav husleje, manglende tid, vurdering af relevans etc)?

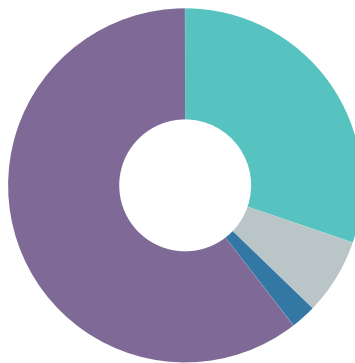

Answers are listed on page 34

Total Svar status: Gennemført

28

Overvejer kommunen fremadrettet at samarbejde med en boligorganisation eller selvejende institution om at etablere boliger med bostøtte for den målgruppe, som Startboligordningen retter sig mod?

Total Svar status: Gennemført

- Ja, hvis der fortsat er støttemulighed
- Ja, også uden støttemulighed
- Nej, der er ikke behov for flere boliger med bostøtte i kommunen
- Ved ikke

43
30,2%
7,0%
2,3%
60,5%

Kommuner uden Startboligordning

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål:

Kan du uddybe dit svar?

Answers are listed on page 34

Total Svar status: Gennemført

16

Hvad er din overordnede vurdering af Startboligordningen baseret på kommunens viden og evt. erfaring med ordningen?

Answers are listed on page 35

Total Svar status: Gennemført

31

Kommuner uden Startboligordning

Har du øvrige kommentarer, ideer eller anbefalinger til udformning af Startboligordningen eller lignende ordninger fremadrettet?

Answers are listed on page 35

Total Svar status: Gennemført

20

Kommuner med Startboligordning

Evaluering af Startboligordningen - Ministeriet for By, Bolig
og Landdistrikter

Kommuner med Startboligordning

Hvad var det primære formål med at anbefale etablering af startboliger i kommunen?

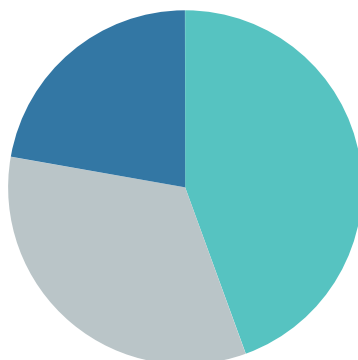

Answers are listed on page 36

Total Svar status: Gennemført

18

Har muligheden for at etablere startboliger været en del af styringsdialogen med boligorganisationer i kommunen?

Total Svar status: Gennemført

- Ja
- Nej
- Ved Ikke

18

44,4%

33,3%

22,2%

Kommuner med Startboligordning

Hvordan har muligheden for at etablere startboliger været en del af styringsdialogen med boligorganisationer i kommunen?

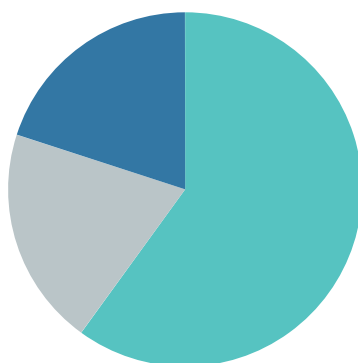

Answers are listed on page 36

Total Svar status: Gennemført

8

Har muligheden for at etablere startboliger været del af den øvrige dialog med boligorganisationer i kommunen?

Total Svar status: Gennemført

- Ja
- Nej
- Ved ikke

10

60,0%

20,0%

20,0%

Kommuner med Startboligordning

Du svarede "Ja" i forrige spørgsmål:

Kan du uddybe dit svar?

Answers are listed on page 37

Total Svar status: Gennemført

6

Du svarede "Nej" i forrige spørgsmål:

Kan du uddybe dit svar?

Answers are listed on page 37

Total Svar status: Gennemført

2

Kommuner med Startboligordning

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål:

Kan du uddybe dit svar?

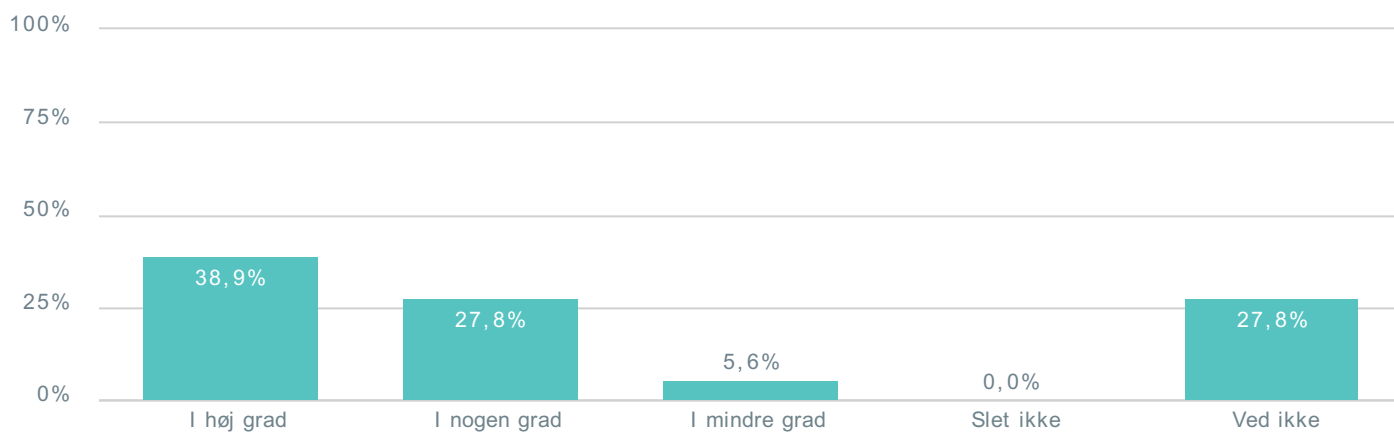

Answers are listed on page 37

Total Svar status: Gennemført

2

I hvilken grad oplever du, at etablering af startboligerne har bidraget til en styrket indsats overfor målgruppen?

Total Svar status: Gennemført

18

Kommuner med Startboligordning

Kan du give eksempler på, hvordan etablering af startboligerne har bidraget til en styrket indsats overfor målgruppen?

13

Answers are listed on page 37

Total Svar status: Gennemført

13

Du svarede "Slet ikke" i forrige spørgsmål

Kan du uddybe dette?

0

Total Svar status: Gennemført

0

Kommuner med Startboligordning

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål

Kan du uddybe dette?

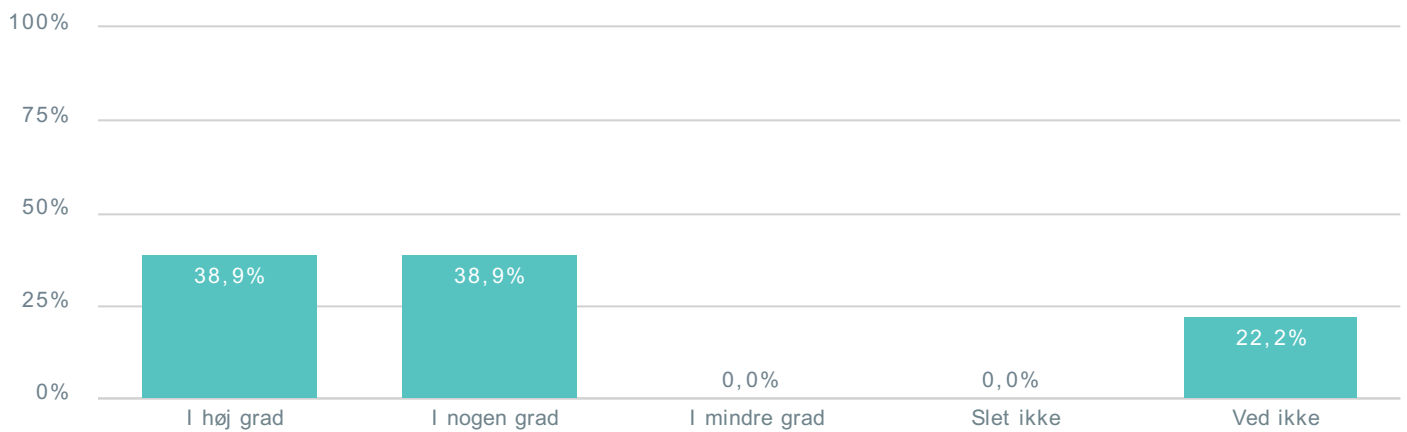

Answers are listed on page 38

Total Svar status: Gennemført

5

I hvilken grad oplever du, at der er samspil mellem startboligerne og kommunens øvrige boligsociale initiativer, ungeinitiativer mv.?

Total Svar status: Gennemført

18

Kommuner med Startboligordning

Du svarede "I høj grad" i forrige spørgsmål

Hvordan giver dette sig til udtryk?

Answers are listed on page 38

Total Svar status: Gennemført

7

Du svarede "I nogen grad" i forrige spørgsmål

Hvordan giver dette sig til udtryk?

Answers are listed on page 38

Total Svar status: Gennemført

7

Kommuner med Startboligordning

Du svarede "I mindre grad" i forrige spørgsmål

Hvordan giver dette sig til udtryk?

Total Svar status: Gennemført

0

Du svarede "Slet ikke" i forrige spørgsmål

Kan du uddybe, hvordan det manglende samspil mellem startboligordningen og kommunens øvrige initiativer giver sig til udtryk?

Total Svar status: Gennemført

0

Kommuner med Startboligordning

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål:

Kan du uddybe dit svar?

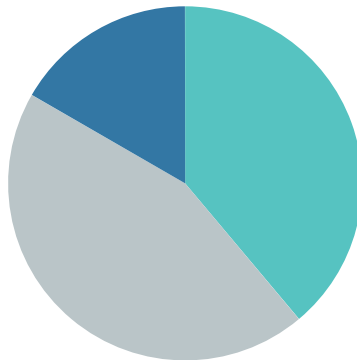

Answers are listed on page 38

Total Svar status: Gennemført

3

Har kommunen tilsvarende tilbud om boliger med bostøtte til målgruppen for startboliger, hvor der ikke er ydet støtte fra Startboligordningen?

Total Svar status: Gennemført

- Ja
- Nej
- Ved ikke

18

38,9%

44,4%

16,7%

Kommuner med Startboligordning

Du svarede "Nej" i forrige spørgsmål:

Kan du uddybe dit svar?

Answers are listed on page 39

Total Svar status: Gennemført

6

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål:

Kan du uddybe dit svar?

Answers are listed on page 39

Total Svar status: Gennemført

3

Kommuner med Startboligordning

Du svarede "Ja" i forrige spørgsmål:

Kan du uddybe, hvilken type tilsvarende tilbud om boliger med bostøtte som kommunen har til målgruppen?

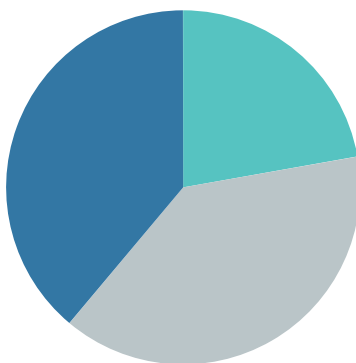

Answers are listed on page 39

Total Svar status: Gennemført

7

Ville kommunen have tilbudt boliger med bostøtte til målgruppen for kommunens startboliger uden støtte fra Startboligordningen?

Total Svar status: Gennemført

- Ja
- Nej
- Ved ikke

18

22,2%

38,9%

38,9%

Kommuner med Startboligordning

Du svarede "Ja" i forrige spørgsmål:

Kan du uddybe dit svar?

Answers are listed on page 39

Total Svar status: Gennemført

4

Du svarede "Nej" i forrige spørgsmål:

Kan du uddybe dit svar?

Answers are listed on page 39

Total Svar status: Gennemført

5

Kommuner med Startboligordning

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål:

Kan du uddybe dit svar?

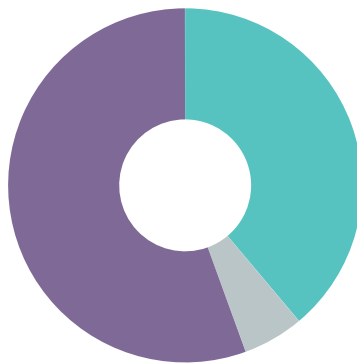

Answers are listed on page 39

Total Svar status: Gennemført

6

Overvejer kommunen fremadrettet at samarbejde med en boligorganisation eller selvejende institution om at tilbyde flere boliger med bostøtte for den målgruppe, som startboligerne retter sig mod?

Total Svar status: Gennemført

- Ja, hvis der fortsat er støttemulighed
- Ja, også uden støttemulighed
- Nej, der er ikke behov for flere boliger med bostøtte i kommunen
- Ved ikke

18
38,9%
5,6%
0,0%
55,6%

Kommuner med Startboligordning

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål:

Kan du uddybe dit svar?

Answers are listed on page 39

Total Svar status: Gennemført

8

Hvad er din overordnede vurdering af Startboligordningen baseret på kommunens foreløbige erfaringer og viden om ordningen?

Answers are listed on page 40

Total Svar status: Gennemført

18

Kommuner med Startboligordning

Har du yderligere kommentarer eller anbefalinger til mulig justering af Startboligordningen eller lignende ordninger fremadrettet?

Answers are listed on page 40

Total Svar status: Gennemført

13

Fritekstbesvarelser

Evaluering af Startboligordningen - Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter

Rapportfiltre

1

Svar status

Hvordan har muligheden for at etablere startboliger været en del af styringsdialogen med boligorganisationer i kommunen?

1. Kommunen har henvendt sig til en lokal boligforening angående en fælles ansøgning om midler til et sådant tilbud uden resultat - boligforeningen (DOMEA)

2. Vi har drøftet etableringen og der har været to geografier i spil. Desværre gjorde min barselsorlov at vi ikke fik søgt i tide. Men vi har fortsat et ønske om at etablere startboliger.

3. Vi har i flere sammenhænge drøftet muligheden for at etablere startboliger. Imidlertid har boligforeningerne ikke vist interesse, dels fordi de ikke har problemer med at leje deres boliger ud - heller ikke de små og dels fordi de 25.000 kr. i tilskud ikke opleves at række.

4. Kommunen har afholdt særskilte møder med boligorganisationerne om muligheden for at oprette startboliger. Dels da ordningen blev indført. Dels løbende i regi af det almindelige samarbejde (Samarbejdsforum og boligsocial gruppe). Herudover har kommunen og BL afholdt møde med ministeriet om startboliger.

5. Det har været drøftet på et af de årlige møder med flere af boligorganisationerne. Desværre var vi i kommunen på daværende tidspunkt ikke i tilstrækkelig grad klar over vores udfordring ift. unge med behov for en særlig boligsocial indsats, så derfor fik vi ikke søgt puljemidler til startboliger.

6. Det har været nævnt på de årlige individuelle dialogmøder med boligselskaberne, at kommunen er interesseret men uden at gå i detaljer. Samt i et tværfagligt udvalg om brug af forskellige slags boliger i kommunen

7. x

8. Vi har drøftet muligheden på styringsdialogmøderne. Det har desværre ikke været muligt at etablere Startboliger, selvom Lejerbo havde de ideelle boliger. Det var umuligt for Lejerbo at få huslejen ned i et acceptabelt niveau.

9. Muligheden for at tilknytte social vicevært har været drøftet ift. etableringen af ungdomsboliger med tilknyttet bostøtte.

Du svarede "Ja" i forrige spørgsmål: Kan du uddybe dit svar?

1. Ja, men behovet har ikke været så stort, idet kommunen i forvejen har en større andel af de almene boliger til rådighed for løsning af boligsociale opgaver (mere end 25% kommunal anvisning - og op til 100% anvisningsret til de almene ungdomsboliger).

2. I forbindelse med renovering af et boligkompleks med handicapvenlige boliger, overvejede man at bygge startboliger, men man besluttede at bygge om til andre målgrupper.

3. Vi har haft nogle drøftelser om relevans vedr. startboliger, og idet det er lykket at boligplacere i ordinære boliger er der vurderet at der ikke skulle oprettes startboliger

4. Muligheden for startboliger er drøftet med 1 boligselskab der især udlejer boliger til unge i målgruppen. Fra kommunal side var der et klart ønske om, at indgå i et struktureret samarbejde om at boligorganisationen søgte og gik ind i startboligordningen. Boligorganisationen (bestyrelsen) valgte dog ikke at ville søge og ikke at arbejde med at tilbyde startboliger. Til stor ærgrelse for kommunen.

Du svarede "Nej" i forrige spørgsmål: Kan du uddybe dit svar?

1. Hvis behov for bolig for den unge finder forvaltningen sammen med den ugen en bolig

2. Ærindet har ikke været rejst, hverken fra boligorganisationernes eller forvaltningens side

3. Læsø har særlige forhold hvad angår antal og problemstillinger for hvad angår unge, hvorfor vi ikke er relevante i denne undersøgelse

4. Vi er i gang med at implementere en handleplan på hjemløseområdet hvor muligheden undersøges

5. Konceptet/tilbuddet har ikke dagsordenssat på de kvartalsvise dialogmøder med boligorganisationerne.

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål: Kan du uddybe dit svar?

1. Jeg har ikke kendskab til, at der har været dialog med boligorganisationer vedrørende dette

2. jeg er ikke selv bekendt med, at vi har anvendt det, men kan være andre i kommunen har

3. Jeg har desværre ikke været i et forum hvor emnet evt kunne have været vendt.

4. ?

5. Ved ikke om der er andre afdelinger i kommunen som har været involveret

6. Jamen, jeg ved det ikke her i skrivende stund og kan ikke bare spørge videre.

7. nej -

8. -

9. Da jeg ikke selv kender ordningen og vi ikke har bygget ungdomsboliger i de sidste år, så ved jeg ikke om der andre steder i Kommunen har været en dialog herom. I forhold til boliger med støtte til handicapområdet, så er der bygget boliger, men ungdomsboliger til almindelige unge studerende er en mangelvare i Kommunen.

10. Har kun været ansat i kommunen i lidt over et år, så ved ikke om der i andre dele af kommunen har været afholdt sådanne møder.

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål: Kan du uddybe dit svar?

1. -

2. jeg ved ikke, om der har været drøftelser andre steder end i min afdeling

3. Jeg har desværre ikke konkret viden om hvorvidt der har været ansøgninger og derfor ingen viden om hvorvidt de er blevet behandlet.

4. Mener ikke, at der er modtaget en indstilling.

5. ?

6. Nej

7. nej

Hvilke grunde har boligorganisationer i kommunen haft for ikke at ville søge Startboligordningen (herunder fx manglende boliger med tilstrækkelig lav husleje, manglende tid, vurdering af relevans etc)?

1. Manglende viden om muligheden, manglende boliger med et huslejeniveau de unge kan betale, efter reformerne på forsørgelsesområdet.

2. Har ikke kendskab til hvorfor der ikke er søgt.

3. Årsagerne er mig ikke bekendt

4. Vi kender ikke en begrundelse herfor, da vi ikke har hørt fra dem. Vi kontaktede boligforeningen telefonisk og aftalte, at vi skulle fremsende materiale og så hørte vi ikke mere.

5. Boligorganisation og kommune skulle søge fælles, men min barselsorlov kom på tværs. Der var udepeget en afdeling til etablering af et antal startboliger.

6. Formentlig at der i kommunen kun er få ungdomsboliger/boliger med tilstrækkelig lav husleje

7. Ved ikke

8. Konceptet om startboliger/viden om dem har været uklar.

9. Se tidligere

10. 1. Der mangler boliger med tilstrækkelig lav husleje 2. boligorganisationerne mener, at de med ordningen påtager sig en kommunal opgave (anvisning af unge med sociale behov) men samtidig skal bære udgifter, der ved almindelig social anvisning bæres af kommunen (tomgangsleje og istandsættelse 3. boligorganisationerne mener ikke, at de har den nødvendige faglighed til at udvælge unge til ordningen. De ville skulle ansætte særligt personale til anvisning.

11. Ved ikke

12. Mangelnde boliger med lav husleje

13. pt. ikke været relevant.

14. se tidligere uddybning

15. Det er ikke en viden jeg er i besiddelse af

16. Se besvarelse af tidligere spørgsmål; vi var ikke godt nok forberedt fra kommunal side på dialogen, og derfor blev der ikke søgt midler.

17. Jeg ved det faktisk ikke.

18. Det er ukendt

19. Den boligorganisation der fra kommunal side blev ført en tæt dialog med om ordningen, har ikke villet påtage sig opgaven på trods af meget klart tilsagn om faglig, metodisk og administrativ støtte og sparring fra kommunen i forbindelse med den boligsociale indsats i startboligordningen. Begrundelsen for dette er ikke helt klar. Dybest set kan det udefra se ud til, at boligorganisationen ikke ville påtage sig en social indsats i forhold til unge lejere i deres boliger. Man ønsker at satse på og tiltrække velfungerende unge under uddannelse, kan det se ud til.

20. vides ikke

21. ?

22. ved ikke

23. Formentlig mangel på boliger med lav husleje ??

24. x

25. Det har ikke været muligt at finde boliger med tilstrækkelig lav husleje. Vi var meget langt i samarbejdet med Lejerbo, men det var ikke muligt at få huslejen ned i det niveau de unge kan betale.

26. Begrundelsen er formentlig dels manglende boliger med tilstrækkelig lav husleje samt vurdering af begrænset relevans.

27. ved ikke

28. Ved ikke.

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål: Kan du uddybe dit svar?

1. Ved ikke var den mulighed der lå nærmest på "måske", idet vi vil overveje om emnet skal tages op i den næste drøftelse med boligselskaberne.

2. Det er endnu ikke drøftet o kommunen.

3. Det har ikke været drøftet igen. I sin tid skete henvendelsen til boligforeningen i et samarbejde på tværs af jobcenter, Børn og ungeområdet og socialpsykiatrien.

4. Jeg har ikke viden om at der skulle være nogen aktivitet omkring dette pt. Vi har et par gange forsøgt gennem de seneste år, men hver gang er det strandet på at målgruppen er så skiftende og mobil at vi ikke får startet op før de pågældende er et andet sted i deres liv.

5. Ikke umiddelbart i dialog herom.

6. umiddelbart vurderes ikke tilstrækkelig behov

7. ?

8. Svaret er nej fordi der ikke er boligmasse til det

9. Nej

10. opstår der relevant situation vil det naturligvis blive overvejet

11. Det kræver en beslutning på tværs af flere forvaltninger og en politisk behandling. Der er flere sager på vej om de kommende års boligpolitik hvor støtte-boliger meningsfuldt vil indgå

12. nej

13. Da vi ikke har været opmærksomme på denne pulje, så har vi ikke været i overvejelse herom.

14. Det er lidt diffust hvem "kommunen" er i denne sammenhæng - i mit center ville vi være interesseret i det

15. Vi har et tæt samarbejde med boligselskaberne i kommunen og har anvisningsret ud over det, der er lovpligtigt. Udfordringen er, at der er for få billige boliger i kommunen.

16. Vi har i dag etableret opgangsfællesskaber m.v., hvor eget socialt fagligt bostøttekorps er omdrejningspunktet. Dette vil nok fortsat have topprioritet, da kommunen i højere grad ønsker at placere forholdsvis komplekse borgere i egen bolig (rehabilitering & recovery).

Hvad er din overordnede vurdering af Startboligordningen baseret på kommunens viden og evt. erfaring med ordningen?

1. Har ingen erfaring med ordningen

2. ikke

3. Kommunen har ingen viden om ordningen.

4. Den er selv sagt begrænset. Samsø Kommune er særlig i og med der ikke er reelle uddannelsesmuligheder efter endt forlæseskole på øen. Det betyder at antallet af 18 - 24 årige er stærkt begrænset

5. Det ville være en god ide med et samarbejde på tværs af kommunen og boligforeningerne - vi har mange unge med udfordringer i deres liv hvor en her og nu indsats vil være virksom og bolig og økonomi er store udfordringer i den sammenhæng.

6. jeg ved alt for lidt om det til at kunne udtale mig om det.

7. Jeg har personligt ikke hørt ret meget om den før dette skema.

8. -

9. At det er godt der er fokus på ordningen, og at det er en mulighed.

10. Ikke efterspurgt ordning, her

11. Dette er baseret på andres udsagn, men jeg har hørt både fra boligorganisationer samt internt i forvaltningen, at viden er for begrænset og at konceptet er for uklart.

12. Ideen er super god, men det er ikke lykkedes os at finde nogen boligforening der vil være med.

13. Det er et problem, at boligorganisationerne pålægges større økonomisk ansvar i forbindelse med ordningen end ved normal kommunal anvisning, når anvisning og startboliger har samme målgruppe. Herudover vil det være hensigtsmæssigt hvis kommunen havde anvisningsretten til boligerne. Endelig er aldersgrænsen på 24 år et problem, fordi unges betalingsevne ikke forbedres, når de fylder 24 år, og fortsat ikke har råd til boligerne i kommunen.

14. ?

15. Den er begrænset

16. Ok i større Kommuner

17. Ikke været relevant i kommunen idet det er lykkedes at skaffe boliger i den ordinære boligmasse med støtte. Vi arbejder ud fra Housing First tænkningen, og de unge har også fastholdt deres boliger

18. kan ikke vurderes ud fra mit kendskab

19. ØH, nok for uoverskueligt og vistnok med mange regler (burokrati), som jeg har forstået det.

20. Der er meget lidt viden om ordningen

21. Da der ikke har været interesserede boligorganisationer i kommunen, har vi ikke erfaringer med ordningen. Men vi bifalder initiativet, for unge med sociale problemer, der skal finde sig til rette i egen bolig er en vedvarende udfordring og et arbejdsfelt vi har fokus på.

22. har ingen erfaring med den

23. kender ikke til ordningen

24. En spændende og relevant ordning

25. Vi har i kommunen oprigtig talt et stigende behov for særlige boformer til flere forskellige målgrupper. Startboligordningerne kan supplere et behov for de 18 - 24 årige, samtidig tilgodesee den lidt mere flexible boligløsning særlig rette mod unge.

26. x

27. Umiddelbart er det min vurdering, at det giver gode muligheder, men min konkrete viden og erfaring med ordningen er meget lille.

28. Det er en rigtig god mulighed. Som desværre ikke lykkedes her i kommunen. Vi arbejder videre med et spændende projekt om billige boliger med Lejerbo - husleje inkl. forbrug bliver 3.000 kr. pr. måned. Her tænker vi at der også skal komme en socialvicevært forbi, men desværre ikke så ofte og med de kompetencer vi arbejder med i det Startbolig projekt som strandede på grund af huslej.

29. Min overordnede viden er begrænset. Men jeg bedømmer ordningen som værende et muligt redskab til relativt u-komplekse unge socialt udsatte borgere.

30. Da vi ingen erfaring har med den, kan jeg ikke svare på dette spørgsmål.

31. mangler erfaring med brugen heraf til at komme med en kvalificeret vurdering hertil.

Har du øvrige kommentarer, ideer eller anbefalinger til udformning af Startboligordningen eller lignende ordninger fremadrettet?

1. Vigtigt at der vil være mulighed for prisbillige boliger til unge. Endvidere støttemuligheder når der er bevilget en bolig.

2. At der gøres noget mere for at gøre boligforeningerne i de mindre samfund i Danmark reelt interesserede.

3. nej

4. Ikke konkret, men det er et emne jeg vil forsøge at holde mig et fokus på fremover.

5. -

6. Nej

7. Jeg tænker, at tilskuddet til boligforeningen måske skal være større. Så de evt. kan omdanne store lejligheder til mindre lejligheder?

8. Øget boligstøtte til unge i boligerne, så de unge kan anvises i dyrere boliger. Kommunal finansiering af tomgang og istandsættelse mod at kommune får anviseringsret.

9. ?

10. Nej

11. nej

12. Baseret på erfaringer fra andre kommuner ser vi gode muligheder i startboligordningen som en måde at hjælpe socialt udsatte unge med en bedre start på deres voksenliv. Vi håber derfor meget, at ordningen i en eller anden form vil fortsætte - så er vi klar med en ansøgning.

13. ideen er god og behovet er der, men rent praktisk er det ikke så enkelt at få etableret.

14. Jeg vil vurdere, at det vil være nemmere, hvis kommunen kan være ansøger i samarbejde med en boligorganisation, så kommunen er ansvarlig for selve den boligsociale indsats. Vi har erfaringen og viden i forvejen fra vores mange §85 bostøttemedarbejdere og opsøgende medarbejdere, så det virker underligt, at der i startboligordningen opbygges en parallel faglighed i en organisation, der ikke har synderlig indsigt i, hvad boligsocialt arbejde i relation til bostøtte for unge kræver fagligt.

15. nej

16. nej

17. flere og fleksible boligløsninger til unge og ældre borgere i kommunen. Startboliger skæve boliger deleboliger osv....

18. Ikke umiddelbart.

19. Nej !

20. nej

Hvad var det primære formål med at anbefale etablering af startboliger i kommunen?

1. At hjælpe udsatte /boligløse unge videre i livet. Viceværten er rollemodellen der hjælper dem til at tage ansvar for eget liv.

2. At skabe gode overgange for skrøbelige/udsatte unge i forbindelse med at flytte hjemmefra/starte på et voksenliv.

3. - at have en indsats for svage unge, hvor deres problemer tages i opstarten, således de ikke vokser sig større og bliver egentlige sociale problemer - at understøtte at svagere unge mennesker får et rygstød til at tage en uddannelse

4. At give sårbare unge sikkerhedsnet og støtte for at sikre uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet i forbindelse med deres første etablering i selvstændig bolig.i

5. Det gav god mening at etablere boliger til unge der skal lære at stå på egne ben. Samt komme i uddannelse eller få en læreplads.

6. Erfaringsmæssigt er der en gruppe af unge med særlige behov, der har svært ved at finde fodfæste på både bolig – og arbejdsmarkedet. De har svært ved at håndtere overgangen til egen bolig med de opgaver og pligter der følger deraf. Det er ofte at komme op om morgenen, betaling af regninger og styring af økonomi, søvn og sund kost, der volder de unge problemer. På den måde bliver de ikke attraktive lejere for boligforeningen samtidig med at de belaster kommunens økonomi. Ideen er at gøre en mere forebyggende indsats med det sigte, at de unge så tidligt som muligt modtager den nødvendige botræning for at de på sigt kan klare sig selv i egen bolig i videst mulig omfang til fordel for både den unge, kommunen og boligforeningen.

7. At skabe muligheder for at unge mennesker med et moderat støttebehov kunne få en mulighed for at få en bolig, selvom de ikke er i målgruppen til en traditionel ungdomsbolig. De borgere der ikke er under uddannelse men som ikke er "ung med særlige behov" har ikke altid så mange muligheder på boligmarkedet, så her er en løsning der kan gøre at den unge har en base at starte processen om uddannelse og arbejde ud fra.

8. Behovet for en boligform som første step på vejen til en ordinær bolig, med den støtte der måtte være behov for.

9. Vores anbefaling går på, at vi har en del eksterne samarbejdspartnere, skoler, gymnasier, skolehjem, som alle har erfaring med unge som har det svært i uddannelsessystemet og som enten er droppet ud eller er på vej ud af systemet. Vi har en hypotese om at en boligsocial medarbejder ville kunne være med til at fastholde en del unge i uddannelsessystemet og i deres boliger. Mange unge har i dag også brug for andre voksne end deres forældre, da vores vurdering er at mange unge ikke har fået de rette ting med hjemmefra og ikke har ret meget opbakning fra deres nærmeste netværk.

10. Vi havde behov for løsninger til unge der ligger på kanten af hjemløshed, og med risikoen for at blive socialt udsatte.

11. Ordningen ansås for at være et relevant tilbud til målgruppen og mulighed for stort gevinst for små (kommunale) midler.

12. Muligheden for at løfte opgaven med at støtte og vejlede målgruppen i at etablere og klare hverdagen i egen bolig.

13. Et forsøg på at give særlig sårbare unge en god start på livet i egne bolig. Ofte er der tale om unge som har svært ved at frigøre sig fra forældrehjemet fordi deres udfordringer har betydning for hvordan de målene mestre et fremtidigt voksenliv.

14. Støtte udsatte unge i at bo og have et godt og aktivt liv som deltagende samfundsborger. Særligt fokus på fastholdelse i uddannelse

15. At etablere en indsats hvor unge med udfordringer/problemer i forhold til at skulle lære at begå sig selv ny lejer kunne få hjælp til stort og småt.

16. At der etableres boliger til borgere med et særligt behov, hvor der er tilknyttet en socialvicevært.

17. AT UNGE MED MINDRE STØTTEBEHOV KUNNE FÅ BOLIG OG KLARE UDDANNELSE ELLER PRAKTIK.

18. At sikre unge med forskellige grader af problemer en god start på livet i egen bolig.

Hvordan har muligheden for at etablere startboliger været en del af styringsdialogen med boligorganisationer i kommunen?

1. ved deltagelse på dialogmødet blev der skabt en kontakt til boligorganisationen om samarbejde, form og antal startboliger, etc..

2. God

3. Der har været et tæt samarbejde om løsningsvaretagelsen, både i det daglige og i styregruppen hvor kommunen er repræsenteret sammen med boligselskabet.

4. Det lokale boligselskab har i samarbejde med kommunen ansøgt og fået bevilget midler til Startboligprojektet. Projektets overordnede styring sker i en styringsgruppe, som består af repræsentanter fra både kommune og boligselskab.

5. Muligheden har været rigtig god fordi begge interessenter har haft stor interessen i projektet. Vi har set en stor sammenhæng med den bolig sociale helhedsplan på området med stor fokus på at indgå et tværfagligt og formaliseret samarbejde med boligforening, jobcenter og psykiatri. Der er nedsat en velfungerende styregruppe og visitationsgruppe som har stor betydning for projektets succes.

6. Et punkt på den fastdagsorden for at få tilkendegivelser fra de boligforeninger, der ønsker at indgå i partnerskab med en frivillig organisation i kommunen, der tilkendegav interesse for at søge om puljemidler

7. Der er nedsat en følgegruppe bestående af såvel repræsentanter fra boligforening (hobro) som fra kommune. Den sociale vicevært deltager ved disse møder. På disse møder justeres forventninger, visitation mm, ligesom der gives orientering om status på projektet. Hobro Boligforening var på ansøgningstidspunktet den eneste aktør der viste interesse for projektet. Samarbejdet har været upåklageligt.

8. Vi har drøftet behovet og målgruppen

Du svarede "Ja" i forrige spørgsmål: Kan du uddybe dit svar?

1. Startboligerne er etableret i samarbejde med en af boligforeningerne og der har i dialogen (op til + løbende) været drøftet boligsociale tiltag i øvrigt, ligesom samarbejdet mellem boligforeninger og kommune omkring udsatte borgere kommer på dagsordenen.

2. der har været en konstruktiv dialog med de involverede boligselskaber omkring etableringen - udgangspunkt i boligorganisationens ønske om at sikre udlejning gennem "ro" i boligmiljøet og kommunens ønske om at styrke og fastholde sårbare unge med lettere personlige udfordringer i uddannelse og job.

3. Efter introduktion til Startboligordningen på Ministeriets informationsmøde i Odense i 2012, har vi drøftet muligheden for at anvende ordningen i Aalborg Kommune med samtlige boligorganisationer og bedt om deres holdning til emnet.

4. I Aarhus har der altid været et tæt samarbejde med byens boligorganisationer, derfor er det ikke et emne der "venter" til en styringsdialog.

5. Startboliger er etableret i samarbejde og med initiativ fra et boligselskab

6. Boligselskabet rettede henvendelse til kommunen og forespurgte, om det ville være en vej at gå. Efter møde med boligselskabet og kommunen anbefalede man, at man søgte om midler til etablering af startboliger.

Du svarede "Nej" i forrige spørgsmål: Kan du uddybe dit svar?

1. - Startboligerne er lavet af en nyetableret boligforening

2. Det har endnu ikke været på tale, de eksisterende startboliger har været på boligselskabets initiativ.

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål: Kan du uddybe dit svar?

1. Det kan jeg ikke

2. Erfaringsmæssigt er der en gruppe af unge med særlige behov, der har svært ved at finde fodfæste på både bolig – og arbejdsmarkedet. De har svært ved at håndtere overgangen til egen bolig med de opgaver og pligter der følger deraf. Det er ofte at komme op om morgenen, betaling af regninger og styring af økonomi, søvn og sund kost, der volder de unge problemer. På den måde bliver de ikke attraktive lejere for boligforeningen samtidig med at de belaster kommunens økonomi. Ideen er at gøre en mere forebyggende indsats med det sigte, at de unge så tidligt som muligt modtager den nødvendige botræning for at de på sigt kan klare sig selv i egen bolig i videst mulig omfang til fordel for både den unge, kommunen og boligforeningen.

Kan du give eksempler på, hvordan etablering af startboligerne har bidraget til en styrket indsats overfor målgruppen?

1. Det har bidraget til at gøre målgruppen mere synlig. Fokus er på indsatsen og aftalerne er klare når de flytter ind - det er de aftaler der følges. Igennem aftalerne tager de unge skridt for skridt ansvar for eget liv.

2. Vi har en del unge, som er skrøbelige/ensomme, men ikke i en grad, hvor der skal/kan sættes ind med egentlig botræning efter Serviceloven. Alligevel kan det at skulle bo selv og håndtere eget liv være en udfordring, der bliver til en barriere i forhold til at fastholde f.eks. uddannelse eller arbejde. Startboligerne bidrager til at hjælpe de unge til netværk og positive relationer, samt støtte fra den sociale vicevært, som vi i kommunen har et godt samarbejde med. Viceværten arbejder f.eks. sammen med UU, mentorer, jobkonsulenter m.v.

3. - vi har en aktiv indsats overfor unge hjemløse eller unge der kan blive hjemløse. Her kan vi se at startboligerne en god mulighed for ikke at komme ind i en dårlig udviklingsspiral. Boligerne er også billige, hvilket betyder at de unge kan betale huslejen, selvom de har et lavt forsørgelsesgrundlag, hvilket er vigtigt fordi det er de unge der ikke har den bedste mulighed for studiejob. Der har også været tilknyttet et par unge af anden etnisk herkomst, hvor det har været en ny start

4. Tilstedeværelsen af den sociale vicevært i morgen eftermiddag og aftentimerne giver let adgang til morgenvækning, fastholdelse i lektielæsning, hjælp til økonomistyring, sund mad, ro om aftenen og sunde søvevaner.

5. Flere i gruppen er igang med uddannelse OL.

6. Der er mulighed for at de personer det er bedst for, kan forblive i egen kommune. De personer der er i gang med meningsfulde forløb kan fortsætte dem, selv om de har behov for at bo et sted hvor de kunne få hjælp.

7. Det har givet muligheder for en gruppe af borgere for at få en bolig i et ungdomsmiljø, hvor de ellers vil have svært ved at få denne mulighed, når de "endnu" ikke er studerende. Og når man har en bolig, er det en god forudsætning for at andre ting f.eks. omkring uddannelse og arbejde også lykkedes, vilkårene må i hvert fald vurderes at være bedre. Samtidig kan støtten i boligerne være med til, at give beboerne det skud/hjælp med på vejen som måske har været fraværende hidtil.

8. Udover boliger til unge der er på kanten af hjemløshed, er der oprettet en fælleslejlighed hvor unge der ikke er tilknyttet også dukker op til råd og vejledning.

9. I løbet af det første år er der indtil nu 8 beboere, som dels har fastholdt deres bolig, klarer deres hverdag med støtte og vejledning fra den boligsociale vicevært, som desuden gennem fælles arrangementer har socialiseret gruppen indbyrdes.

10. Høj grad af Sammenhæng mellem den sociale vicevært og kommunes hjemmvejlederne og UU vejledningen.

11. At den enkelte unge har let tilgang til den sociale vicevært (DSV). Er tilgængelig i boligkomplekset. desuden er det aftalt at får DSV henvendelse fra andre borgere end de der er visiteret til projektet hjælper han også dem(i begrænset omfang). Erfaringen på nuværende tidspunkt er at borgerne knytter sig til hinanden på kryds og tværs af de almindelige unge og projekt unge. Dette giver en super energi og inkluderer på en helt anden måde end hvis de projekt unge var isoleret som gruppe via hjælpen.

12. Startboligerne kan rumme udsatte borgere der har brug for lidt støtte i dagligdagen.

13. Det er vanskeligt da det primært ikke er unge fra Nyborg Kommune der er visiteret til boligerne.

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål Kan du uddybe dette?

1. Vi har først i år fået tilsagn fra Ministeriet om etablering af 7 startboliger i Aalborg. Ser frem til at påbegynde ordningen pr. august-september 2015.

2. Vi er endnu ikke så langt i processen, at vi kan udlede noget endnu.

3. Der har været nogle uundgåelige forsinkelser i vores projekter, og således er det vel tidligt med erfaringer.

4. Projektet er klar til start i august 2015

5. Ordningen er ikke kommet helt i gang endnu.

Du svarede "I høj grad" i forrige spørgsmål Hvordan giver dette sig til udtryk?

1. Der er et godt samarbejde mellem den sociale vicevært og f.eks. mentorer, jobkonsulenter, UU m.v. i forhold til at støtte op om den unge og de tilbud denne deltager i.

2. Den boligsociale indsats i startboligerne leveres af den kommunale socialpsykiatri. der er således mulighed for efter behov med samme personale periodevis at supplere den sociale indsats med kommunal bostøtte.

3. Der er muligheder for at personalet opnår kendskab til og der med bliver bindeled mellem de forskellige instanser. På den vis skaber det sammenhæng.

4. Den sociale vicevært deltager i supervision og faglige møder med Kollegiet som er forsorgshjemmet Saxenhøjs unge tilbud med både § 110, § 85 og efterforsorg.

5. Startboliger indgår som en vigtig mulighed i Kommunes mange botilbud til målgrupper med særlige behov.

6. Kommunen har et gennemgående fokus for al indsats på tværs af alle kommunale tilbud - nemlig skole og uddannelse. Kommunen søger at nå sine strategiske mål ved at lave partnerskaber med andre aktører (boligorganisationer og frivillige).

7. I og med at DSV er kommunalt forankret er vedkommende også bekendt med de kommunale servicetilbud. dermed kan DSV lede de unge de rette steder hen til eventuel hjælp og vejledning.

Du svarede "I nogen grad" i forrige spørgsmål Hvordan giver dette sig til udtryk?

1. Blikket flyttes til en større grad af sammenhæng ud fra et borgerperspektiv.

2. Vi har også en tæt dialog med boligforeningerne om at finde billige boliger til unge udsatte. Det kan ofte være meget svært og boligforeningerne har også behov for at modernisere, hvilket presser markedet. I det samarbejde har vi også ansat en markarbejder, til at hjælpe boligforeningerne med at vide hvad de skal gøre når de har meget udsatte borgere, herunder at markarbejderen altid kan kontaktes. Det vil sige at boligforeningerne er blevet interesseret i modeller hvor vi prøver at klare tingene før de udvikler sig. Som ved Startboligerne. Derimod er der ikke et direkte samarbejde

3. Mange af de unge der søger en startbolig, bliver anbefalet at gøre det af en sagsbehandler fra kommunen og på den baggrund bliver den unge støttet af sagsbehandleren i dette, samtidig med at målet om en bolig indgår i det øvrige arbejde med borgeren. I forhold til det øvrige boligsociale arbejde er der pt. ikke den store sammenhæng udover at flere af de borgere som vil være i målgruppen for en bolig anvist af kommunen, men som ikke bliver anvist en bolig her, hovedsagligt pga. manglen på billige boliger, vil være i målgruppen til en startbolig. Dette kan også kan være mere gavnligt pga. ungdomsmiljøet og den sociale vicevært end en bolig i en "normal" almen boligorganisation ville være.

4. Jeg har primært haft med den bygningsmæssige side af sagen at gøre og kender ikke detaljerne i det praktiske samspil, men mener at de relevante myndigheder synes at der kører godt/bliver god sammenhæng. NB: Her i Jylland vil der sjældent bliver svaret 100% positivt uanset hvor godt det ellers er ;-)

5. Der er især tæt samarbejde med jobcenter (kompetencecenter) og kommunens sagsbehandlere.

6. Der er en aktiv dialog mellem kommunen og boligselskabet

7. Det opleves som om det er mere selvstændige projekter

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål: Kan du uddybe dit svar?

1. Vi har store forventninger til et samspil mellem forskellige støttemuligheder til de unge som placeres i Startboligerne.
2. Vi er endnu ikke så langt i processen, at vi kan måle på det endnu.
3. Ordningen er ikke kommet helt i gang endnu.

Du svarede "Nej" i forrige spørgsmål: Kan du uddybe dit svar?

1. Der er bofællesskaber/botræningsenheder for udviklingshæmmede og psykisk syge/skrøbelige, men disse unge tilhører en tungere målgruppe end målgruppen for startboliger. Der er også netværksgrupper o.l., hvor mentorer støtter unge, som kunne være i målgruppen for startboliger, men disse unge bor ikke tæt på hinanden.
2. Kommunen har ikke lignende tilbud, men borgere i eget hjem der har behov for mere omfattende støtte jf. SEL § 85 modtager dette.
3. Tydelige målgruppebeskrivelser gør at de borgere der har brug for startboliger kommer i det tilbud, mens der har brug for andre tilbud kommer i disse.
4. Vi opfatter de projekt unge som værende i en slags forgård til "rigtige" sociale ydelser herunder bostøtte. De projekt unge prettes heller ikke som sager i kommunen pga den støtte de får via DSV. En let tilgang til kommunen gennem udvalgte kontaktpersonen afklarer om de projekt unge ansøgere til DSV er kendt i kommunen som havende "tunge" problematikker. Enkelte andre unge får bostøtte efter serviceloven enten som efterværn eller egentlig bostøtte men disse unge har alle tungere problematikker.
5. .
6. Kommunen har ikke tilsvarende boliger.

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål: Kan du uddybe dit svar?

1. Jeg har ikke kendskab til andre tilbud. Der kan være evt. private, muligvis også kommunale, som jeg ikke kender.
2. Jeg er ret sikker på at der ikke findes lignende ordninger.
3. Der er mig bekendt bostøtteordninger, der har målgrupper med større vanskeligheder.

Du svarede "Ja" i forrige spørgsmål: Kan du uddybe, hvilken type tilsvarende tilbud om boliger med bostøtte som kommunen har til målgruppen?

1. Det drejer sig om unge, der ikke umiddelbart er i stand til at indgå en forpligtende samarbejdsaftale.
2. Vi er lidt mere over i diagnosebestemte boliger. Vi har en gruppe boliger til personer med autismespektrumsforstyrrelser, hvor de bedste kunne bruge startboliger. Vi bruger også Housing First til unge hjemløse, de bedste kunne på mange måder bedre passe ind i startboliger
3. I forhold til specifikke målgrupper, bl.a. autisme/asperger, arbejdes der med unges bosætning i tilknytning til lokalt værested og med bostøtte 8SEL § 85)

4. Vi har udslyningsboliger til unge som har haft ophold på et forsorgshjem. Der ydes bostøtte efter Housing-first-principperne.
5. Vi har § 107 tilbud i serviceloven.
6. Opgangsbofællesskab og støttecenter med små boliger.
7. Et støtte til unge kontanthjælpsmodtager med problemer ud over ledighed. Et botilbud med fokus på uddannelse i samarbejde med Non Profit ekstern aktør

Du svarede "Ja" i forrige spørgsmål: Kan du uddybe dit svar?

1. Enkelte af beboerne i startboliger ville have fået kommunal bostøtte - andre ville skulle afvente en social begivenhed, dvs at støtten først sættes ind, når der er konstateret frafald fra uddannelse/job.
2. Der kan ydes bostøtte i Startboligerne og andre boliger efter gældende regler, (foruden den tilknyttede bostøtte i Startboligerne).
3. Kommunen har i flere år har mulighed for at boligpacere unge med særlige behov og hvor let støtte er en del af konceptet.
4. Målgruppen for startboligerne har behov for støtte i dagligdagen, men denne støtte skal ikke nødvendigvis være socialpædagogisk.

Du svarede "Nej" i forrige spørgsmål: Kan du uddybe dit svar?

1. Der har længe været behov for startboliger, støttende boformer eller lignende for udsatte unge, men der har ikke været økonomi til at oprette disse, ligesom der heller ikke har været et så tæt samarbejde med boligforeningerne.
2. Da der ikke både kan svares ja og nej, blev det et nej. Der er en gruppe af de unge som har problemer så vi ville gå ind. På den anden side bliver de også meget brugt til unge, som kunne få problemer hvis de ikke startede under beskyttede forhold
3. Tænker at det er et ekstraordinært tilbud vi kan lave ift. at vi får penge fra styrelsen.
4. Jeg svarede Nej men kunne lige så godt ha svaret ja. Den enkelte unge vurderes, og nogle ville måske have været i målgruppen. Det er min klare indtryk at DSV indsats kommer så tidligt at en del af de skader/problematikker der opstår når ungemennesker samles undgås eller minimeres, således bliver DSV også enforebyggende indsats.
5. Så ville pågældende på pædagogisk støtte i form af kontaktperson el. lign.

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål: Kan du uddybe dit svar?

1. Kommunen er presset på økonomien
2. Det må være myndighedsområdet der vil kunne svare på det. Jeg er leder af Startboligerne, men har ikke bevillingskompetence.
3. Der er ikke truffet beslutning om dette.
4. Samme svar som forrige.
5. Nej. Jeg er som boligsocial vicevært ikke ansat i kommunen, men i boligselskabet.
6. forstår ikke spm. i relation til de forrige spørgsmål

Du svarede "Ved ikke" i forrige spørgsmål: Kan du uddybe dit svar?

1. Tænker jeres spørgeskema er sendt til den forkerte person. Jeg er daglig leder, og kan ikke svare på hvad Ikast-Brande kommune har af planer.
2. Der er ikke truffet beslutning om dette.
3. Vi vil gerne have lidt erfaring med Startboligordningen før vi tager stilling til etablering af flere.
4. Det er et politisk spørgsmål som jeg ikke kan svare på.
5. Det afhænger i sidste ende af evaluering af projektet.
6. Det er der ikke taget stilling til, men bliver ordningen en succes på den lange bane er det oplagt at udvide butikken.
7. Nej.
8. Dette er ikke drøftet og vi har endnu ikke mange kommunale erfaringer med boligerne da det ikke er unge der er kendt i Socialafdelingen som bor der.

Hvad er din overordnede vurdering af Startboligordningen baseret på kommunens foreløbige erfaringer og viden om ordningen?

1. Vi har 10 boliger, der ligger spredt rundt omkring det understøtter den individuelle tilgang og inklusion. Vigtigt at den sociale vicevært kan bevare fokus på startboligerne, at det har høj prioritet.
2. Startboligerne er en klar succes. Det er ikke så "stigmatiserende" for en ung at flytte i en startbolig som i kommunale boenheder, ligesom det er lettere at fastholde støtten til en ung, da den sociale vicevært er en del af konceptet i en startbolig. Til forskel fra unge, der modtager andre former for bostøtte. Støtten i en startbolig er mere fleksibel/stabil og ikke afhængig af, om den unge f.eks. er knyttet til jobcentret (som f.eks. mentorordninger) eller går på en uddannelse. Tilknytningen til den sociale vicevært er ens for alle i startboligerne og dermed ikke så indgribende, at uden unge føler sig "under opsyn" af kommunen. Selvom der er tæt samarbejde med viceværten, har det stor betydning, at han ikke er "kommunal".
3. Det er en af de mere geniale ideer der er forstret i de seneste år. Der er rigtig tale om "investering før det sker"
4. Startboligerne er i en tidlig fase - derfor er det tidligt at udtrække erfaringer. helt generelt er startboligerne et rigtig godt supplement til den sociale indsats, idet der her er tale om tidlig og forebyggende indsats.
5. Det er bare rigtig godt og det giver resultater. Jeg tænker det er vigtigt at få den rigtige person som vicevært..
6. Tankerne bag startboligerne er gode, og jeg tænker det vil blive godt. Vi er i opstartsfasen og har derfor ikke de store erfaringer. Ombygningen er under afslutning.

7. Startboligordningen er en god idé og giver muligheder for en god løsning, for flere at kommunens borgere. Efter en lidt træg start, hvor det blev forsøgt at udbrede ordningen mest muligt, kom der gang i den og der er løbende ansøgninger om en startbolig. Målgruppen for en startbolig, har vist sig at være unge der ellers ville have store problemer med at finde en bolig de kan betale (her i kommunen) og derfor ville have svært ved at komme videre.

8. Vi starter først op på ordningen i august-september 2015.

9. Jeg er positiv ift. de muligheder vi giver unge mennesker for at blive fastholdt, etableret i deres lejlighed og min vurdering er at det kan være med til at fastholde unge i fx uddannelsessystemet.

10. Der er et stort behov for startboliger, men der opleves et stort pres på de boliger som de unge har råd til. Derfor kan det være svært at fremskaffe det fornødne antal boliger - men der arbejdes på dette - og behovet er tilstede.

11. Som sagt er det vel tidligt at svare, men jeg fornemmer at det bliver en succes.

12. ?

13. Det er min i overordnede vurdering at de unge profiterer godt af tilbudet, herunder at de unge får en reel hjælp til en god start på voksenlivet, at de unge udvikler sig langt hurtigere end hvis alternativet var almindelige boform, at støtten er med til at fastholde dem i uddannelse og arbejde, at der er store i fordele i samarbejdet mellem privat aktør og det offentlige, bedre mulighed for at skabe nyt netværk. At det netop er boligforeningen der er primus motor i projektet har stor betydning for at de unge oplever et liv med samme mulighed og på samme som alle andre unge. Vi undgår stigmatisering.

14. ordningen er ikke startet

15. Som i givetvis kan se af mine tidligere svar er jeg super begejstret for ordningen. Det setup vi har fået lavet sammen med Hobro boligforening betyder at vi får fat i de unge mennesker før vi gjorde tidligere. det betyder at i og med at DSV er tilgængelig for almindelige unge at der ikke sker en udskillelse og at de almindelige kommer forbi DSV for at få hjælp til f.eks boligstøtte ansøgning, som også kan være vanskelig for almindelige at få sendt afsted. desuden har det betydet at boligernes renome er forbedret på det år der er gået. fra at have været et bakllade sted med uro ,hash og stoffer er der pludselig blevet ordnede forhold, TV i fællesrummet nyt køkken, fælles spising og blomster i plantekummerne. super indsats.

16. Det er en god ordning til borgere med et lille støttebehov, for at give disse borgere en god/ny start på voksenlivet.

17. Et rigtig godt tilbud især hvis målgruppen kunne have et lidt større støttebehov.

18. Ingen - da ordningen ikke er i gang endnu.

Har du yderligere kommentarer eller anbefalinger til mulig justering af Startboligordningen eller lignende ordninger fremadrettet?

1. Vi kunne godt bruge flere startboliger :-). Der bør lægges vægt på støtte til de unge i at opnå og fastholde fællesskaber.

2. Indtil virker startboligerne som et rigtig fint tilbud til kommunens sårbare unge.

3. Der har lige været evaluering af projektet så det vil fremgå af rapporten
4. Omkring jul kan jeg kontaktes igen - pt har jeg ikke mere at tilføje.
5. En mulighed kunne være at ændre målgruppen, så både yngre og ældre borgere (eksempelvis 16-30 år) også bliver en del af målgruppen, ligesom de er i almene ungdomsboliger.
6. En af udfordringerne er, at skaffe betalelige boliger til den gruppe unge, som er på laveste kontanthjælpstakst.
7. nej
8. Nej.
9. Nej
10. Udfordringen har været huslejeniveauet fordi de unge som udgangspunkt ikke har råd til en normal husleje jf. denne typer af boliger. Men det er vigtig at netop huslejen er attraktiv uden af være mere attraktiv end en andre typer af sammenlignelige boliger. Det er afgørende af de unge modtage tilbudet fordi de har et behov og at de flytter videre når de er klædt på til det. Vigtigt at der etableres små enheder med max 10 unge i samme område.
11. nej
12. Vi skal drage yderligere erfaringer. men formidler gerne hvad vi finder ud af hvad virker.
13. nej